

MƏDƏNİYYƏT

Azerbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələrin Bakı sammiti ilə bağlı Təşkilat Komitəsi yaradılıb

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 11-də Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələrin dövlət və hökumət başçılarının XVIII Zirvə Görüşünün 2019-cu ildə Bakı şəhərində keçirilməsi üzrə Təşkilat Komitəsinin yaradılması və 2019-2022-ci illərdə ölkəmizin Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi ilə bağlı tədbirlər haqqında sərəncam imzalayıb.

Sərəncamda qeyd olunur ki, Azərbaycan Respublikasının 2011-ci ildən üzv olduğu Qoşulmama Hərəkatı beynəlxalq münasibətlərin tənzimlənməsində mühüm rol oynayan çox tərəfli platformadır. 120 dövlətin bir araya gəldiyi Qoşulmama Hərəkatı Birlişmiş Millətlər Təşkilatı Baş Assambleyasından sonra dünya dövlətlərinin təmsil olunduğu ən böyük siyasi təsisdir.

Hərəkata üzv olduğu qısa müddət ərzində ölkəmiz özünün uğurlu xarici siyasətini səyəsində bu təsisat daxilində böyük nüfuz və etimad qazanıb. 2016-cı ilin sentyabrında Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələrin dövlət və hökumət başçılarının növbəti sammitinin Bakı şəhərində keçirilməsi və 2019-2022-ci illərdə sədrliyin Azərbaycanla həvalə edilməsi barədə yekdilliklə qərar qəbul olunub.

Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələrin dövlət və hökumət başçılarının XVIII Zirvə Görüşü "Bəndünq Prinsiplərini rəhbər tutmaqla müasir dünyanın çağırışlarına birgə və adekvat cavab verilməsini təmin etmək" mövzusunda 2019-cu il 25-26 oktyabr tarixlərində keçiriləcək.

Sərəncamda əsasən, Qoşulmama Hərəkatının Bakı şəhərində keçiriləcək XXVIII Zirvə Görüşünün təşkilat məqsədilə Təşkilat Komitəsi yaradılıb.

Təşkilat Komitəsinin sədri Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının rəhbəridir. Komitəyə mərkəzi icra hakimiyyəti və müvafiq dövlət qurumlarının rəhbər şəxsləri daxildir. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət naziri Təşkilat Komitəsinin üzvüdür.

Təşkilat Komitəsinə sammitin keçirilməsi ilə bağlı işçi qrup yaratmaq və bir ay müddətində tədbirlər planı hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etmək tapşırılıb.

Sənətlərimiz Misirdə keçirilən festivaldən diplomla qayıdıblar

Misirin paytaxtı Qahirə şəhərində keçirilən İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Festivalında (Festival of the Organization of Islamic Cooperation) ölkəmiz uğurla təmsil olunub. Fevralın 5-dən 9-dək davam edən festivala 20-dən artıq ölkənin nümayəndələri qatılıb.

Ölkəmizin nümayəndə heyətində yer alan sənətlərimiz – xanəndə, Xalq artisti Səmirə İmanova ilə birgə muğam üçlüyü, Fikrət Əmirov adına Azərbaycan Dövlət Məhni və Rəqs Ansamblının üzvləri festivalda çıxış ediblər.

səh. 4

"Arşın mal alan" yenidən Özbəkistan səhnəsində

Özbəkistan Dövlət Musiqili Teatrında dahi Azərbaycan bəstəkarı Üzeyir Hacıbəylinin "Arşın mal alan" musiqili komediyasının özbək dilində yeni aktyor heyəti tərəfindən səhnələşdirilmiş tamaşası nümayiş olunub.

səh. 8

Qışın
ən böyük
festivalına
iki gün qaldı

səh. 2

"Türk dünyasının öncülləri" – Cəfər Cəbbarlı

TÜRKSOY-da böyük dramaturqun 120 illiyi münasibətilə konfrans keçirildi

Fevralın 12-də Ankarada – Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatının (TÜRKSOY) qarərgahında görkəmli Azərbaycan dramaturqu, şair və nasir, teatr xadimi, tərcüməçi, ssenarist Cəfər Cəbbarlının 120 illik yubileyi münasibətilə konfrans keçirildi. Tədbir qurumun "Türk dünyasının öncülləri" layihəsi çərçivəsində təşkil edilib.

Toplantıda TÜRKSOY-un baş katibi Düsen Kaseinov, Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin professoru İsrail İsrailov, ölkəmizin Türkiyədəki səfirliyinin müşaviri Rəmin Qurbanov, mədəniyyət nümayəndələri, mətbuat təmsilçiləri, Türkiyədə təhsil alan azərbaycanlı tələbələr iştirak edirdi.

Baş katib D.Kaseinov tədbiri açaraq qonaqları salamladı. Bildirdi ki, artıq 12-ci dəfə olan "Türk dünyasının öncülləri" konfransı bu dəfə XX əsr Azərbaycan mədəniyyətinin ən parlaq təmsilçilərindən biri olan Cəfər Cəbbarlıya həsr edilib: "Onun zəngin və misilsiz bədii mirası yaddaşlarda dərin izlər buraxıb. Maraqlı və məzmunlu əsərləri bu gün də Azərbaycan teatrlarında səhnəyə qoyulmaqdadır.

laq təmsilçilərindən biri olan Cəfər Cəbbarlıya həsr edilib: "Onun zəngin və misilsiz bədii mirası yaddaşlarda dərin izlər buraxıb. Maraqlı və məzmunlu əsərləri bu gün də Azərbaycan teatrlarında səhnəyə qoyulmaqdadır.

O, həmçinin gözəl şair olub. Bu toplantımızda dramaturq, nasir, şair Cəfər Cəbbarlına daha yaxından tanıyaçaq". Sonra C.Cəbbarlının həyat və yaradıcılığında bahs edən film nümayiş etdirildi.

Konfransda professor İsrail İsrailovun Cəfər Cəbbarlının həyat və yaradıcılığı, dramaturgiyası barədə məruzəsi dinlənilirdi.

davamı səh. 2-də

"Bölgələrdən bölgələrə" televiziya verilişinin çəkilişləri Ağstafada başlayıb

Mədəniyyət Nazirliyi və Azərbaycan Televiziyasının birgə təşkilatlığı ilə reallaşan, ölkəmizin regionlarının mədəni irsinə, xalq yaradıcılığına və incəsənətinə həsr olunan "Bölgələrdən bölgələrə" adlı müştərək televiziya verilişinin çəkilişləri başlayıb. Layihənin ilk çəkiliş Ağstafa rayonunda keçirilib.

Mədəniyyət mərkəzində keçirilən konsertdə Ağstafa rayonunun istedadlı şagirdləri tərəfindən bəstəkar və xalq mahnıları ifa olunub, həmçinin qonşu rayonların öz fəaliyyət kollektivləri milli və etnik rəqs nümunələri ilə çıxış edib, simli musiqi alətlərimizin geniş ifa imkanlarını göstərilib.

Rayon ziyalıları bölgələrdə bu cür tədbirlərin keçirilməsinin əhəmiyyətini yüksək qiymətləndirərək təşkilatçılara minnətdarlıqlarını ifadə ediblər.

matləndirərək təşkilatçılara minnətdarlıqlarını ifadə ediblər.

Qeyd edək ki, Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi və təşkilatlığı ilə hər il bölgələrimizin mədəni irsinin təbliği ilə bağlı müxtəlif layihələr icra olunur, festivallar keçirilir. 2010-2014-cü illərdə reallaşan "Xalq yaradıcılığı paytaxtları" proqramı, sonrakı illərdə həyata keçirilən "Ədəbiyyat paytaxtı" və "Milli mətbəx paytaxtı", "Bölgələrdən paytaxta" layihələri bu qəbildəndir. 2018-ci ilin yayında Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi münasibətilə keçirilən "Bölgələrdən bölgələrə" yaradıcılıq festivalı da geniş rezonans doğurmuşdu.

"Bölgələrdən bölgələrə" silsilə televiziya verilişləri də şəhər və rayonlarımızın mədəni irsinin təbliği üçün mühüm töhfə olacaqdır.

Qədim eksponatların ömrünü uzadanlar

Muzeylərdə gördüyümüz qədim eksponatları ikinci həyat onlar verir – bərpəçi-ressamlar. Onların işi zərgər dəqiqliyi, böyük səbir və sevgi tələb edir. Muzey sənətlərinin orijinallığına xələl gəlməsin dəyə say və bəzən qanunla asirgəmir, sanki hər bir əşya ilə onların öz dilində "d danışılır".

Mədəniyyət Nazirliyinin tabeliyində fəaliyyət göstərən Muzey Sərvətləri və Xatirə Əşyalarının Elmi Bərpa Mərkəzində keçirdiyimiz bir neçə saat ərzində bunun bir daha şahidi olduq.

Mərkəzin direktoru Zərifə Məlikova 2018-ci ildə burada həyata keçirilən işlər haqqında məlumat verdi. Bildirdi ki, ötən il mərkəzin əməkdaşları tərəfindən 600-ə yaxın eksponat bərpa edilib.

Tarixi əşyalar bərpa edildikdən sonra muzeylərə, öz məkanlarına qaytarılıb: "Bərpa prosesi o qədər də asanlıqla başa gəlmir. Yalnız müəyyən mərhələləri keçdikdən sonra məhv olma təhlükəsi ilə üz-üzə qalan tarixi eksponat yenidən həyata qaytarılır. Bərpa üçün götürülmüş hər hansı sənət nümunəsi və ya əşya ilk növbədə dezinfeksiya olunur, onun adına elmi pasport

açılır, götürüldüyü vaxtıyda fotosu çəkilir. Mərkəzin alim və sənət adamları, mütəxəssislərdən ibarət Elmi bərpa şurası bərpaçılara zəruri tövsiyələr verir. Mütəxəssislər bərpa metodunu müəyyənleşdirəndən sonra bərpaçılar həmin əsər üzərində zərgər dəqiqliyi ilə işə başlayırlar".

davamı səh. 5-də

Xatirəsi könüllərdə yaşayan və sevilən sənətkar

Görkəmli teatr və kino aktyoru, Xalq artisti Muxtar Avşarov yaratdığı obrazlarla tamaşaçıların qəlbində silinməz iz qoyub. Keşməkeşli, eyni zamanda yaradıcılıq uğurları ilə zəngin ömür yaşamış sənətkar dünyaya gəlişinin 105-ci ildönümündə yada salınıb.

Muxtar Həsən oğlu Avşarov 16 fevral 1914-cü ildə İrəvan şəhərində anadan olub. Uşaq ikən erməni millətçilərinin soydaşlarına qarşı həyata keçirdikləri qırğınların şahidi olub. Ailəsi qoyma-aqrəbəllərini itirir və Türkiyəyə pənah aparır. Bir müddət sonra geri dönür və Gəncə şəhərində məskunlaşırlar. Muxtar 1922-ci ildə Gəncə şəhərində dəmirçilik məktəbində 1-ci sinifə gedir. Orta təhsilini başa vurduqdan sonra babasının təşəbbüsü ilə Bakıda peşə məktəbinə daxil olur.

Burada incəsənətə həvəsi yaranır. Asudə vaxtlarında Dəmirçilərin Mədəniyyət evinə

gedir. Ağasəlim Məhəmmədovun dram dərnəyində aktyor kimi səhnəyə çıxır. Çox keçmədən aktyor kimi dərinlik alır. 1933-cü ildə peşə məktəbini bitirir və Gəncəyə qayıdır. Şəhərin parovoz deposunda maşinist köməkçisi kimi işə düzəlir. Eyni zamanda "Dəmirçilər teatrı"nda aktyor olaraq fəaliyyətini davam etdirir. Həbib İsmayilov və Rza Sarabski kimi rejissorların hazırladığı bir neçə tamaşada baş rollarda çıxış edir.

davamı səh. 6-da

Minskdə beynəlxalq kitab sərgi-yarmarkası günlərində Azərbaycan poeziyası antologiyası təqdim olunub

səh. 2

Tanınmış
violin
ifadəsinin
ustad dərsi

səh. 3

Görkəmli ədəbiyyatşünas

Həmid Araslınnın 110 illiyi qeyd olunacaq

Prezident İlham Əliyev fevralın 11-də görkəmli ədəbiyyatşünas, Azərbaycan Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü, Əməkdar elm xadimi, filologiya elmləri doktoru, professor Həmid Araslınnın 110 illiyinin qeyd edilməsi haqqında sərəncam imzalayıb.

Sərəncamda qeyd edilir ki, akademik Həmid Araslı çoxsaylı araşdırmaları ilə Azərbaycanda ədəbiyyatşünaslığın inkişafına, milli ədəbiyyat tarixinin sistemləşdirilməsinə dəyərli töhfələr verib. Alim folklorumuzun tədqiqini həmişə diqqət mərkəzində saxlayıb, "Kitabi-Dədə Qorqud" abidəsinin müxtəlif nəşrlərinin hazırlanmasına, dahi Nizami, Nəsimi və Füzuli irsinin öyrənilməsinə böyük əmək sərf edib. Məhsuldar elmi yaradıcılığını pedaqoji fəaliyyətlə uzun illər boyu uğurlu şəkildə əlaqələndirən alim, eyni zamanda, ölkənin mədəni-ictimai həyatında yaxından iştirak edib.

Tarixçi Yaqub Mahmudov

I-ci dərəcəli "Əmək" ordeni ilə təltif edilib

Təinmiş tarixçi alim, AMEA-nın Tarix İnstitutunun direktoru, akademik, millət vəkili Yaqub Mahmudov I-ci dərəcəli "Əmək" ordeni ilə təltif edilib.

Prezident İlham Əliyevin fevralın 9-da imzaladığı sərəncama əsasən, alim Azərbaycan tarixinin tədqiqi sahəsində uzunmüddətli səmərəli fəaliyyətinə görə mükafatlandırılıb.

Qeyd edək ki, fevralın 10-da akademik Yaqub Mahmudovun 80 yaşı tamam olub.

Xocalı soyqırımının ildönümü ilə bağlı tədbirlər planı təsdiqlənib

Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının rəhbəri Ramiz Mehdiyevin sərəncamı ilə "Xocalı soyqırımının iyirmi yeddinci ildönümünün keçirilməsinə dair tədbirlər planı" təsdiq edilib.

Tədbirlər planında Bakının Xətai rayonunda, Goranboy rayon mərkəzində və Ağcakənd qəsəbəsində Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsinə ucaldılmış abidələrin önünə əkilmiş qoyulması mərasimlərinin keçirilməsi, ölkəmizin xaricdəki diplomatik nümayəndəliklərində və diaspor təşkilatlarında soyqırım ilə bağlı tədbirlərin təşkilı, xarici və yerli kütləvi informasiya vasitələrində qanlı qırğının əks etdirən materialların yayılması, internet şəbəkəsində mütləmədi olaraq yenilənməsi nəzərdə tutulub.

Bundan başqa, xocalı və təşkilatlarda, təhsil və mədəniyyət müəssisələrində Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsinə həsr olunan tədbirlər təşkil ediləcək, sərgilər, soyqırımı şahidləri ilə görüşlər keçiriləcək, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizəyə həsr edilən sənədi və bədii filmlər nümayiş olunacaq. Fevralın 26-da təhsil müəssisələrində ilk dərslər Xocalıya həsr olunacaq.

"Şnitke. Qarayev. Şostakoviç"

Filarmeniya da müasir musiqi axşamı

Fevralın 20-də M. Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmeniyasında "Şnitke. Qarayev. Şostakoviç" adlı müasir musiqi axşamı keçiriləcək.

Gecədə Əməkdar artist, dirijor Fuad İbrahimovun idarəsi ilə Üzeyir Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının Bakı Kamera Orkestri və solistlər – Nazrin Aslanlı və Rövşən Əmrəhəv çıxış edəcəklər.

Konsertin proqramına Qara Qarayev və Fərac Qarayevin "Quasi Uno Concerto Grosso", Alfred Şnitkenin 1 nömrli "Concerto Grosso" və Dmitri Şostakoviçin "Kamera simfoniyası (c-moll, op.110a)" daxildir.

Bakıda Türkmənistanın xalça, zərgərlik və toxuculuq sərgisi açılacaq

Fevralın 15-dən 18-dək Azərbaycan Xalça Muzeyində əl işi olan türkmən xalçalarının, Türkmənistan milli zərgərlik məmulatları və toxuculuq sənayesi məhsullarının sərgisi keçiriləcək.

Tədbir Türkmənistan və Azərbaycan arasında mədəni-hümanitar sahədə əməkdaşlığın, iki ölkə arasında qarşılıqlı mədəni mübadilənin genişləndirilməsi, habelə yüksək səviyyədə əldə edilmiş razılaşmaların yerinə yetirilməsi məqsədilə təşkil olunur.

Sərgi Türkmənistan Toxuculuq Sənayesi Nazirliyinin və Azərbaycan Xalça Muzeyinin dəstəyi, Azərbaycan Mədəniyyət Nazirliyi və Türkmənistanın Bakıdakı səfirliyinin təşkilatçılığı ilə gerçəkləşir.

Mədəniyyət evində Cəlil Məmmədquluzadənin irsindən danışılıb

Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsinin S. Ələkbərova adına Mədəniyyət evində Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi, yazıçı, dramaturq, publisist Cəlil Məmmədquluzadənin 150 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbir keçilib.

Mədəniyyət evinin direktoru Cəbbar Süleymanov sənətkarın həyat və yaradıcılığı barədə məlumat verib. Yazıçı, dramaturq Arzu Hacızadə "Cəlil Məmmədquluzadə satirasının demokratik məzmununda inkişaf yolları" mövzusunda çıxış edib. O, C. Məmmədquluzadənin əsərlərində milli, ümum-bəşəri dəyərləri əks etdirməsi, "Molla Nəsrəddin" jurnalının nəşrinə başlamaqla Azərbaycanda və türk-müsəlman dünyasında satirik jurnalistikanın əsasını qoyması barədə danışib.

Sonda Cəlil Məmmədquluzadənin əsərləri əsasında ədəbi-bədii kompozisiya təqdim edilib.

"Türk dünyasının öncülləri" – Cəfər Cəbbarlı

TÜRKSOY-da böyük dramaturqun 120 illiyi ilə bağlı konfrans

əvvəlki səh. 1-də

İsrafil İsmayılov çıxışında C. Cəbbarlı XX əsr Azərbaycan mədəniyyətinin möcüzəsi

mədəniyyətinin, sənətinin inkişafında müstəsna xidmətlər gösərib".

İ. İsmayılov C. Cəbbarlının müxtəlif mövzularda dram əsərləri

İ. İsmayılov çıxışında Türkiyənin teatr ictimaiyyətinə yönəlik kiçik iradını da qeyd edib: "Cəfər Cəbbarlı 18 yaşında Türkiyə ilə bağlı "Trablis müharibəsi" və ya Ul-

tepiano müşayiəti ilə C. Cəbbarlının şeirlərini oxudular, "Xəzər" Azərbaycan xalq rəqsləri dərnəyi üzvlərinin ifasında milli rəqslərimiz təqdim olundu.

adlandıraraq bildirdi ki, o, mədəniyyətin bütün sahələrində çalışıb, yazıb-yaradıb. Diqqətə çatdırıldı ki, C. Cəbbarlı çətin həyat yolu keçib, kiçik yaşlarında atasını itirib, ailələri ehtiyac içində yaşayıb: "Gənc yaşlarından şeirlər yazıb. Lirika olduğu qədər güclü idi. Sonra isə dramaturq kimi tanınmağa başlayıb. Bir sözlə, XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatının,

yazdığını bildirdi, eyni zamanda onun siyasi müdafiəsinə, Cümhuriyyət dövründə ədəbi-publisistik fəaliyyətinə də toxundu. Vurğulandı ki, sovet rejimi onu sovet yazıçısı, şairi etmək istəyirdi, amma bacarmadılar. Onun əsərlərində milli ruh vardı. Sonra maruzacı C. Cəbbarlının "Aydın" və başqa pyeslərindən söz açdı, onların məzmununu diqqətə çatdırdı.

duz", "Ədimə fəthi" kimi pyeslər yazıb, amma hələ də bu əsərlər Türkiyə səhnəsində oynanılmır". Nətiqə çıxışının sonunda TÜRKSOY-un baş katibi Düsen Kaseinova belə bir tədbiri düşünməkləri üçün minnətdarlığını bildirdi. Sonra tədbirin bədii hissəsi başlandı. Hacı Bayram Vəli və Ankara universitetlərinin tələbələri for-

Türkiyənin opera sənətçisi Güner Birkannın ifasında C. Cəbbarlının şeirlərinə bəstələnən "Ölkəm" romansı (Asaf Zeynalı), "Azad bir qəsdüm" mahnısı da böyük maraqla qarşılandı. İfaçını pianoda Yadiqar Hacıyeva müşayiət edirdi. Tədbirin sonunda iştirakçılara təşəkkür plaketləri verildi.

Mehpara SULTANOVA
Ankara

Qışın ən böyük festivalı

"Zima" ya iki gün qaldı...

Fevralın 15-də Bakıda Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü və "Beat Group" un təşkilatçılığı ilə uşaqlar üçün 2-ci "Zima" Beynəlxalq Estrada Mahnı Festivalı keçiriləcək. 6-16 yaş arası uşaqlar Heydər Əliyev Sarayında qala-konsertlə səhnəyə çıxacaqlar.

Festivalın rejissoru, Əməkdar incəsənət xadimi Ulviyyə Könül bildirib ki, bu dəfə layihədə bir sıra yeniliklər olacaq: "Öncə onu qeyd edim ki, festival televiziya layihəsi statusunu aldı və bu işdə bizə İctimai Televiziya dəstək oldu. Uşaqlarla işləmək çox gözəldir.

Buiki festivala 26 iştirakçı qatılıb. Onların sırasında xarici ölkələrdən – Rusiya, Türkiyə, Ukrayna, Belarus və Gürcüstan dan iştirakçılar var. Hamısı istedadlı uşaqlardır və 15 fevral tarixində tamaşaçıları möhtəşəm bir şou gözləyir. Bu, Azərbaycanda uşaqlar üçün təşkil olunan ən böyük musiqi şousudur. Səhnə, rəqslər, işıq, tərtibat cəhətdən bu şou ilk festivaldan da möhtəşəm olacaq".

Rejissorun sözlərinə görə, festivalın özəlliyi ondadır ki, burada uşaqlar yarışa çıxmırlar və bir-biri ilə rəqəbat aparmırlar. Bütün iştirakçılar diplom və sponsorların hədiyyələri ilə mükafatlandırılacaq.

Əməkdar artist Tünzələ Ağayeva və başqa estrada ulduzları uşaqlarla birgə duetlər ifa edəcəklər.

Qeyd edək ki, layihə üzərində peşəkar mütəxəssislər qrupu çalışır. Qrupa musiqi prodüseri Rüstəm Rzaev, vokal mütəllimi – Ukraynanın Əməkdar artisti Rimma Şapovalova və başqaları daxildir.

Lale AZƏRİ

Minskə beynəlxalq kitab sərgi-yarmarkası başa çatıb

Azərbaycan poeziyası antologiyası təqdim olunub

Azərbaycan Dövlət Tərcümə Mərkəzinin ədəbiyyatımızın beynəlxalq aləmdə tanınması və təbliği istiqamətində ərsəyə gətirdiyi növbəti nəşr – Belarus dilində çap olunan "Müasir Azərbaycan ədəbiyyatı antologiyası. Poeziya" kitabı Minskə təqdim olunub.

leriya Sarotnik çıxış edərək iki ölkənin ədəbi əlaqələrində, bu cür nəşrlərin xalqlararası anlaşma və mədəni dialoqda əhəmiyyətindən danışdı.

Belarusun məşhur qiraət ustası Nikolay Leonçik antologiyaya daxil edilmiş Azərbaycan şairlərinin şeirlərini oxuyub.

Tədbirin bədii hissəsində Azərbaycan milli rəqsi nümayiş olunub.

Sərgi-yarmarkada ölkəmizlə yanaşı, Qazaxistan, Rusiya, Çin, Koreya, Finlandiya və Almaniya da böyük ekspozisiyalarla təmsil olunub.

Ölkəmizin stendində Azərbaycan Dövlət Nəşriyyatı və "Azərneşr" in, eləcə də müxtəlif nəşriyyatların 100 addan çox

Sərgi-yarmarkanın açılış günü ölkəmizin Belarusdakı səfiri Lətif Qəndilov, Belarus rəsmiləri, xarici ölkələrin diplomatları, habelə Rusiya Prezidentinin xüsusi nümayəndəsi Mixail Şvidkov stendimizi ziyarət edib. Sərgi-yarmarka günlərində digər iştirakçılarla müxtəlif görüşlər keçilib.

Markəzdən verilən məlumata görə, tədbir XXVI Minsk Beynəlxalq Kitab Sərgi-Yarmarkası çərçivəsində Belarus Milli Kitabxanasında gerçəkləşib. Təqdimatda kitabə yalan şeirləri Belarus dilinə tərcümə etmiş tanınmış şair-tərcüməçilər – Naum Qalperoviç, Tatyana Sivets, Yuliya Aleyçenko və Va-

Qeyd edək ki, kitabda müasir Azərbaycan poeziyasının görkəmli nümayəndələri – Səməd Vurğun, Mikayıl Müşfiq, Rəsul Rza, Əli Kərim, Baxtiyar Vahabzadə, Nəriman Həsənzadə, Məmməd Araz, İsa İsmayilzadə, Ələkbər Salahzadə və başqalarının şeirləri toplanıb.

Fariz HÜSEYNOV

"İncəsənətə ikinci nəfəs"

Mədəni-xeyriyyə layihəsinin ikinci mövsümü yekunlaşıb

"İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memorial Qoruğu İdarəsinin təşkilatçılığı və "YARAT" Müasir İncəsənət Mərkəzinin dəstəyi ilə ərsəyə gələn "İstedadlı" mədəni-xeyriyyə layihəsinin ikinci mövsümü üzrə bağlanış mərasimi keçilib.

"İncəsənətə ikinci nəfəs" adı ilə "YARAT" Müasir İncəsənət Mərkəzində təşkil edilən mərasimdə qonaqlara rəsm əsərləri, keramika və plastilindən hazırlanmış əl

Qeyd edək ki, ötən ilin martından start götürən layihənin məqsədi sağlamliq imkanları məhduf və ya maddi sıxıntı çəkən uşaqlara incəsənət sahəsində bacarıqlarını aşkarlamaq və inkişaf etdirməkdə dəstək olmaqdır. Layihə Bakı şəhərinin 9 internet məktəbində təhsil alan valideyn himayəsindən məhrum

və fiziki məhdufiyyətli, həmçinin Daun Sindromu Şəxslərin Reabilitasiya Mərkəzində müalicə olunan uşaqları əhatə edir.

Layihənin ötən ilin mart-iyun aylarında baş tutan birinci mövsümündə 43, oktyabr-noyabr aylarında baş tutan ikinci mövsümündə isə 55 uşaq iştirak edərək rəssamlıq, qrafika, keramika və aktor sənəti üzrə məşğələlərdə bilik və bacarıqlarına yiyələnib.

Ustad dərsləri İçərişəhər müxtəlif yaradıcı məkanlarında və "YARAT" Müasir İncəsənət Mərkəzində keçirilib.

Prezident İlham Əliyevin müvafiq tapşırığına əsasən, hər ay mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri tərəfindən şəhər və rayonlarda əhəlinin qəbulu keçirilir. Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayevin vətəndaşlarla növbəti görüşü fevralın 8-də Tovuz şəhərindəki Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilib.

Qəbuldan öncə ümummilli lider Heydər Əliyevin abidəsi ziyarət olunub, abidənin önünə tər çiçək dəstələri düzülüb.

Sonra nazir Heydər Əliyev Mərkəzinin fəaliyyəti ilə tanış olub, tapşırıq və tövsiyələrini verib.

Qəbulda Tovuz, Ağstafa, Qazax, Şəmkir, Göygöl, Gədəbəy və Daşkənd rayonlarından vətəndaşların müxtəlif məsələləri bağlı müraciətləri dinlənib.

Tovuzdan qəbulu yazılmış sakinlər ustad Aşiq Mikayıl Azaflının 95 illik yubileyinin keçirilməsi, rayondakı Xalq teatrına milli qeyimlərin verilməsi, işlə təmin olunma və digər məsələlərə bağlı xahişlərini nazirə çatdırıblar.

Ağstafa rayonundan qəbulu gəlmiş vətəndaşların müraciətləri aşıq sənətinin gənc nəslə öyrədilməsi, təbliği, eləcə də saz alətinin hazırlanması üçün yer ayrılması, "Nəsimi il" çərçivəsində tədbirlərin keçirilməsi, kitabxanalara böyük şərin əsərlərinin yeni nəşrlərinin, onun haqqında kitabların verilməsi, oluncunda fəaliyyət göstərən Heydər Əliyev mərkəzləri arasında təcrübə mübadiləsinin aparılması barədə olub.

Qazax sakinləri rayon ərazisində fəaliyyət göstərən mədəniyyət müəssisələrindən birinə 2017-ci ildə dünyəvi dəyişmiş aşıq Ədalət Nəsimovun adının verilməsi, uşaq musiqi məktəbində yeni instrumental ifaçılıq sinfinin açılması və məktəbin musiqi alətləri ilə təchizatı, işlə təmin olunma barədə müraciət ediblər.

Şəmkir rayonunda İmadəddin Nəsiminin 650 illik yubileyinin və Cənubi Qafqazda alman məskənlərinin salınmasının 200 illiyinə həsr olunmuş tədbirlərin keçirilməsi, fərdi sahibkarlıq obyektlərində "Şənbook" adlı kitab bölməsinin açılmasına dəstək göstərilməsi barədə də nazirə müraciət edilib.

Həmçinin Göygöl rayonu ərazisindəki alman qəbiristanlığına qorucu statusunun verilməsi, vaxtilə Göygöl şəhərində yaşamış alman icmasının nümayəndəsi Viktor Klaynın nazirliyin balansında olan evindən turistik məqsədlə istifadə və digər məsələlərə bağlı müraciətlər olub.

Gədəbəy rayonundan qəbulu gələn vətəndaşlar mədəniyyət sahəsində təcrübənin öyrənilməsi üçün xarici ölkələrə səfərlərinin təşkil, aşıq sənətinin UNESCO-nun Qeyri-maddi mədəni irs siyahısına salınmasının 10 illiyinin qeyd olunması, bu məqsədlə müsabiqə və festivalların keçirilməsi barədə xahiş və təkliflərini diqqətə çatdırıblar.

Daşkənddən qəbulu gəlmiş vətəndaş kitabının nəşrinə köməklik göstərilməsi, digər sakinlərə dilində həzlərlədiyi əyani vasitənin eşitmə əngəli insanların istifadəsi üçün kitabxanalara verilməsi xahiş edib.

Qəbulda müraciətlərin bir qismi həllini tapıb, digər məsələlər araşdırılması üçün nəzarətə götürüldü və lazımı tədbirlərin görülməsi üçün tapşırıqlar verilib.

Qəbuldan sonra mətbuata açıqlama verən nazir yerlərdə vətəndaşlarla bu cür görüşlərin mədəniyyət sahəsinin inkişaf etdirilməsində əhəmiyyətini bir daha diqqətə çatdırıb. Bildirib ki, bəzəki görüşdə sakinlərin musiqi məktəblərinin işinin gücləndirilməsi, yeni fənlərin tədris olunması, kitabxana şəbəkəsinin təkmilləşdirilməsi, mədəni irs abidələrinin qorunması və digər məsələlərə bağlı müraciətləri dinlənib.

Əbülfəs Qarayev Prezident İlham Əliyevin "Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin strukturunu və idarə edilməsini təkmilləşdirməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında" 15 yanvar 2019-cu il tarixli fərmanının icrası barədə də danışdı. Vurğulayıb ki, fərmana uyğun olaraq bu sahədə geniş işlətlər aparılacaq. Bu zaman birinci növbədə insan faktoru diqqətdə saxlanılacaq, insanların öz işlərini itirməsi, kimlərsə işdən azad olunmasından söhbət gedə bilməz. Aparılan işlətlər mədəniyyət sahəsində işlərin təkmilləşdirilməsinə, müasir texnologiyaların tətbiqinə, xidmət səviyyəsinin yüksəldilməsinə zəmin yaradacaq.

Xəbər verdikimiz kimi, Ü. Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasında uzun illər bu tədris ocağının müəllimi olmuş Xalq artisti Ədalət Əliyevin 90 illik yubileyi münasibətilə violonçellanın beynəlxalq müsabiqəsi keçirilib.

Qonaq gəlib dostlar bizə

Sumqayıt Regional Mədəniyyət İdarəsinin şəbəkəsinə daxil olan Ağsəyon rayon Xırdalan şəhər 11 illik Musiqi məktəbinin kollektivi İsmayıl Regional Mədəniyyət İdarəsinin tabeliyindəki Qəbustan rayon Təklə kənd Musiqi məktəbinin qonağı olub.

Qonaq kollektiv maraqlı konsert proqramı ilə çıxış edib. Məktəbin nəğarəçiləri anımsamalı (rəhbərləri Sarvan Şirinov, Elşən Hüseynov), xalq çalğı alətləri ansamblı (rəhbəri Samir Əhmədov), xanəndəlik sinfi şagirdlərinin ifaları alqışlarla qarşılandı. Ev sahibi məktəbin şagirdləri də bir neçə musiqi

nömrəsi ilə proqramı qatılıblar. Təklə kənd Musiqi məktəbinin direktoru Gülağa Cəbraylov və Xırdalan şəhər Musiqi məktəbinin tədris işləri üzrə direktor müavini Nəzakət Vəliyeva çıxış edərək belə tədbirlərin keçirilməsinin, musiqi məktəbləri ilə sıx əməkdaşlıq əlaqələrinin qurulmasının əhəmiyyətini vurğulayıblar.

Buktreyler festivalında iştirak şərtləri elan olunub

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyi, Beynəlxalq Muğam Mərkəzi, C.Cabbarlı adına "Azərbaycanlım" kinostudiyası və "Azercell" şirkətinin təşkilatı dəstəyi ilə 4-cü dəfə keçirilən Buktreyler festivalında iştirak şərtləri elan olunub.

Festivalın təşəbbüsü və direktoru Ruslan Səbirinin bildiriyinə görə, yaşından asılı olmayaraq hər bir kəs öz sevdili azərbay-

canlı yazır və ya Azərbaycan ədəbiyyatına aid buktreyler çəkib onu festivalın internet sahifəsində (www.booktrailer.az) qeydiyyatdan keçirməklə bu yarışmada iştirak edə bilər.

Bir iştirakçı tərəfindən təqdim olunan buktreyllərin sayına məhdudiyyət qoyulmur. İştirakçı təqdim etdiyi buktreyllərin öz müəllifi işi olmasına və kimlərsənin müəllif hüquqlarının pozulmasına zəmanət verir və

bununla bağlı məsuliyyət daşıyır. Təqdim edilmiş buktreyllər müəlliflə heç bir ədəbiyyatla bağlı festivalın tabeliyi məqsədlə istifadə edilə bilər, festivalın rəsmi saytı və internet resurslarında yerləşdirilə bilər. Builki festivalda yenilik olaraq "Ən yaxşı mobil buktreyler" nominasiyası da elan edilib. Hər bir kəs istədiyi buktreylləri mobil telefona çəkməklə bu nominasiya üzrə festivala qatıla bilər.

Buktreyler – kitabın məzmununu vizuallaşdırmaqla oxucular arasında təbliğinə istiqamətlənən, onun ən maraqlı anlarını özündə əks etdirən videolar (treyler) və qısa filmlər. Festival üzrə çəkilən buktreyllərin xronometrajı maksimum 3 dəqiqə olmalıdır.

Ətraflı məlumatı www.booktrailer.az saytı və festivalın Facebook sahifəsindən əldə etmək olar.

Özbəkistan paytaxtındakı Heydər Əliyev adına Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzində (AMM) Bakı Dövlət Universitetinin Türkiyə kafedrasının müdiri, tərcüməçi, publisist, filologiya elmləri doktoru, professor Rəhim Əskərli görüş və onun özbək ədəbiyyatı ilə bağlı əsərlərinin təqdimatı keçirilib.

Tədbirə çıxış edən AMM-in direktoru Samir Abbasov alimin yarıdırdığı, tədqiqat əsərləri, tərcümə fəaliyyəti barədə danışdı, onun müəllifi və tərtibçisi olduğu kitablar – "XX əsr özbək

şəiri antologiyası", Zəhrəddin Məhəmməd Baburun "Babunama", Sultan Hüseyn Bayqaranın "Divan", Yusif Balasagunlunun "Qutadqu bilik" və digər əsərlər haqqında məlumat verib.

Rəhim Əskərli özbək ədəbiyyatı ilə bağlı 100-dək məqaləsinin dərc olunduğu bildirilib.

Tədbirin aparıcısı, şair-tərcüməçi Babaxan Şərif 40 ildən mətbuat sahəsində çalışan Rəhim Əskərli jurnalistika fəaliyyəti, elmi yaradıcılığı, türk ədəbiyyatına dair onlarla kitabın hazırlanmasında xidmətlərini xüsusi qeyd edib.

Özbək alim, tərcüməçi Karim Baxiyev, Mahmud Yuldashev, alim Xurət Salomov, ədəbiyyatşünas Gülləbəh Ağurova azərbaycanlı alimin türk xalqlarının ədəbiyyatlarının yaxınlaşmasında xidmətlərindən danışdı. Diqqətə çatdırılıb ki, Rəhim Əskərli böyük özbək şairi Əliş Nəvayinin irsinin tədqiqinə, onun "Xamsə"-sinin Azərbaycan dilinə tərcüməsinə görə Nəvay şərəfinin fəxri vətəndaşı adına, özbək ədəbiyyatının təbliğinə töhfələri

ne görə Beynəlxalq Babur Fondunun mükafatına layiq görülüb.

Tədbir iştirakçıları alimin Özbəkistan və digər türkdilli ölkələrlə bağlı tədqiqat əsərləri, kitablarının sərgisi ilə tanış olublar.

Qeyd edək ki, professor Rəhim Əskərli Daşkənddə keçirilən "Əliş Nəvayinin ədəbi və elmi irsinin

öyrədilməsi məsələləri" adlı konfransda maraqlı ilə çıxış edib.

Konfransa Türkiyə, Hindistan, Qazaxıstan, Pakistan və Tacikistandan da alimlər qatılıb.

"Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı"nın tədbirlər planı hazırlanıb

TÜRKSOY təşkilatı tərəfindən 2019-cu ildə "Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı" elan edilən Qırğızıstanın Oş şəhərində bu münasibətlə geniş tədbirlər planı tərtib edilib. Ölkənin ikinci böyük şəhərində "paytaxt il"nin rəsmi açılış mərasimi aprel ayına nəzərdə tutulub.

Oş Şəhər Bələdiyyəsindən verilən məlumata görə, bu çərçivədə "İpek Yolu üzərində Oş şəhəri: dünən, bu gün, sabah" adlı simpozium təşkil ediləcək. Bundan başqa, il ərzində beynəlxalq rəqs festivalları, türkdilli ölkələrin gənclərinin forumu, yazıçı və aşıqların toplantıları, kəno həftəsi, rəsm, moda festivalları, heykəltəraş və sənətkarların görüşlərinin keçirilməsi planlaşdırılıb.

Oş şəhəri yaxınındakı Süleyman dağının (Sulayman-too) UNESCO-nun Dünya irs siyahısına daxil edilməsi 10-cu ildönümü münasibətilə tədbirlər də qırğız mədəniyyətinin tanıdılmasına töhfə verəcək.

Xatırladaq ki, Oş şəhəri "Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı" etəfatini 2018-ci ildə sonunda Türkiyənin Kastamonu şəhərindən təhvil alıb.

TÜRKSOY-un bu layihəsi 2012-ci ildən reallaşır. 2012-2017-ci illərdə "Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı" adını Astana (Qazaxıstan), Kazan (Tatarıstan), Əskişəhər (Türkiyə), Mərk (Türkmənistan), Şəki (Azərbaycan), Türküstan (Qazaxıstan) şəhərləri daşıyıb.

Mehpərrə SULTANOVA

Gəncənin tarixi-memarlıq abidələrində təmir-bərpa və yenidənqurma təməlləri

Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev fevralın 7-də Gəncə şəhərində olub.

Nazir Əbülfəs Qarayev və Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Niyazi Bayramov şəhərin qədim tarixi-memarlıq abidələri olan Şah Abbas və Uğurlu xan kəmərlərində aparılan əsaslı təmir-bərpa və yenidənqurma ilə əlaqədar son təməlləmə işləri ilə tanış olublar. Sonra nazir və şəhərin icra başçısı F.Əmirov adına Gəncə Dövlət Filarmoniyasına gəliblər. Burada yeni yaradılmış Urban Mərkəzi barədə nazirə məlumat verilib. Əbülfəs Qarayev Gəncə Dövlət Filarmoniyasında fəaliyyət göstərən musiqi kollektivlərinin fəaliyyəti ilə də maraqlanıb, kollektivlərin çıxışını izləyib.

"Göygöl" Dövlət Mahni və Raqs Ansamblının, Kamera orkestrinin, Xalq çalğı aletləri orkestrinin və yeni yaradılmış Uşaq raqs ansamblının, "Xəmsə" estrada ansamblının və xor kollektivinin fəaliyyəti barədə də məlumat verilib.

Mədəniyyət naziri və şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı daha sonra Gəncə çayının sağ sahilində Gəncə Dövlət Dram Teatrının yeni binasının inşası ilə əlaqədar görülən işlərə tanış olublar.

Yeni reallıq — yeni peşə sənətləri

Aparılmış təhlillərin nəticələri və ölkəmizdə reallaşan mədəniyyət siyasətinin qarşısında duran strateji hədəflər nəzərə alınaraq Mədəniyyət Nazirliyində Mədəniyyət üzrə Elmi-Metodik və İxtisaslandırma Mərkəzi tərəfindən regionlarda təşkil ediləcək və mədəniyyət işçilərinin təbiiq biliklərinin təkmilləşdirilməsi, onların kreativ peşə sənətlərinin formalaşmasına xidmət edəcək kursların əsas istiqamətləri müəyyən olunub.

Mövzular mədəniyyət işçilərinin bütün kateqoriyalarını əhatə edəcək. "Mədəniyyətdə marketing", "Tədbirlər siyasəti", "Nüfuz mədəniyyəti", "Müasir mədəniyyət işçisinin peşə fəlsəfəsi", "Müasir mədəni menecment", "Kreativ peşə sənətləri", "Mədəniyyət siyasəti", "Mədəniyyətdə PR strategiyası", "Kreativ sənaye" kimi müasir mövzularla yanaşı, "Dövlət idarəetmə sistemi və qanunvericilik", "Muzey işi", "Klub işi", "İncəsənət müəssisələrinin idarə olunması" kimi digər mövzularda da kurslar keçiriləcək.

Mədəniyyət sahəsində ilk dəfə olaraq sosial tərəfdaşlıq təcrübəsindən geniş istifadə edilməklə mədəniyyətin digər sahələr ilə səmərəli və işgüzar inteqrasiya təmin olunaçaq. Kurslar mədəniyyət müəssisələri ilə yanaşı, regionlarda fəaliyyət göstərən ali təhsil ocaqları və digər ixtisaslaşmış müəssisələrdə də təşkil olunaçaq.

Müasir təməllərin mədəniyyət-zövqünə, sənət-sənət tələblərinə cavab vermək ələ də asan deyil. Xüsusilə, yerli sənət kollektivlərinin repertuarı siyasətinə, çağdaş sənət meydanlarına daha həssas yanaşmalıdır. Gəlin, şəhər və rayonlarda teatrın 2019-cu il repertuarına birlikdə nəzər salaq.

70 illik yubiley üçün "Sevgilim Sumqayıt"

İlk olaraq paytaxta ən yaxın olan Sumqayıt Dövlət Dram Teatrının yaradıcılıq planlarını gözəndən keçirək. Teatrın baş rejissoru, Xalq artisti Fəridün Məhərrəmov bu il də zəngin program hazırladığını deyir: "İlk olaraq görkəmli şair-dramaturq Abdulla Şaiqin uşaqlarına ünvanladığı "Danışan gəlinlik" əsərinə müjəziyyət etmişik. Ösən sənəti yozumu fevralın sonlarında təqdim olunaçaq". Rejissorun sözlərinə görə, ikinci tamaşa Sumqayıt şəhərinin 70 illiyinə həsr olunub: "Bilirsiniz ki, 70 yaşlı şəhərin yeni və gözəl dövrünə məxsus əsər də yazılıb. Dramaturq Əli Əmirilinin qələmə aldığı pyes "Sevgilim Sumqayıt" adlanır. Bu tamaşa noyabr ayına təsadüf edəcək yubiley programında da yer alacaq. Əsərin maraqlı süjet xətti var və düşündürən ki, taleyini bu şəhərə bağlayan insanların onun sənəti həllini maraqla izləyəcəklər".

Fəridün müəllim daha iki əsərin tamaşaya hazırlanacağını bildirdi. Dövlət sifarişli ilə hazırlanacaq tamaşalardan biri ölkə başçısının sərməsinə əsasən 120 illik yubileyi qeyd olunan Cəfər Cəbbarilinin "Aydın" əsəridir. Tamaşa Xalq artisti Vafiq Əsədovun quruluşunda mart ayında təqdim ediləcək. Cəli Məmmədov quruluşunda 150 illik yubileyi münasibətlə müəllifin "Dana" baş kəndinin əhvalatları" əsəri səhnələşdiriləcək. "Bir plan-dənkaner tamaşamız da dahi Üzeyir Cəbbarilinin "O olmasın, bu olsun" operettasıdır. Bilirsiniz ki, şəhərdə təşkil olunan bütün dövlət tədbirlərində də yaxından iştirak edirik".

Həyata "Teleskop"la baxanlar...

Özünəməxsus sənət ənənəsi olan Şəki Dövlət Dram Teatrının bulut repertuarı da rəngarəngdir. Teatrın baş rejissoru, Əməkdar incəsənət xadimi Mirbala Səlimli hazırda Xalq yazıçısı Elçin "Teleskop" pyesinin məşqlərində iştirak edən deyir. Qeyd etdi ki, tamaşaşının quruluşçu rejissoru Orxan Həmidli, quruluşçu rəssamı Sahib Əhmədli, musiqi tərtibatçısı Zeynəb Orucova, rəqlərə quruluş verən isə Çingiz Novruzəliyevdir. Əsas rollarda Əməkdar artist Rəhim Qocayev, aktyorlar Xəyal Salahov, Hüseyn Hüseynli, İlkin Rüstəmov, aktrissalar Lələ Məmməd, Günay Novruzəliyeva, Nərin Abbasova, Fidan Lətifə və başqaları çıxış edəcəklər. Tamaşaşın Milli Teatr Günü (10 mart) ətrafında teatrsevərlərə təqdim olunması gözlənilir.

Teatrda başqa tamaşalar da hazırlanır: "Hələ ki, oxunuş və masaüstü məşq-müzakirələr aparılır. Çalğısıq ki, teatrimizin ənənəsini qorumaqla hər nəsilədən olan tamaşaçıları cəlb edə bilək".

"Qaraca qız" Mingəçevirdə səhnəyə çıxacaq

Mingəçevir Dövlət Dram Teatrında da yeni sənəti əsərləri hazırlanır. Bu il 4 yeni sənəti əsəri təqdim edəcəklərini deyən teatrın direktor müavini Vüsal

4 tadbir

Tovuz rayonunda mədəniyyət müəssisələri üçün yeni binalar inşa edilir

Nazir Əbülfəs Qarayev görülən işlərə tanış olub

Xəbərdə bildirdik ki, mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev fevralın 8-də Tovuz rayonunda vətəndaşlarla görüşüb. Qəbuldan sonra nazir rayon ərazisində mədəniyyət müəssisələri üçün yeni binaların inşa olunması ilə bağlı görülən işlərə tanış olub.

Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev, Tovuz Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Məmməd Məmmədov, Mədəniyyət Nazirliyi yanında Mədəni İrsin Qorunması, İnkişafı və Bərpaası üzrə Dövlət Xidmətinin rəisi Zakir Sultanov Tovuz Rayon Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyinin yeni

binasında tikinti işləri ilə tanış olublar.

2017-ci ildə başlanan inşaat işləri yekunlaşıb. Ümumi sahəsi

820 kvadratmetr olan ikimərtəbəli muzey istifadəyə verildikdən sonra burada bölgənin tarixi, mədəni irsini, etnoqrafiyasını özündə əks etdirən eksponatlarla fəaliyyət göstərəcək.

Tovuz rayonunda Aşıq Hüseyn Bozalqanlı adına Azərbaycan Aşıq Sənəti Dövlət Muzeyi üçün də yeni bina tikilir. Tikinti işlərinə 2013-cü ildə başlanılıb. Müəyyən fasilədən sonra binanın inşası davam etdirilir. Muzeyin yeni binası iki mərtəbədən ibarət olacaq və müasir standartlara cavab verəcək. Muzey aşıq sənəti ilə bağlı eksponatlarla da zənginləşdiriləcək.

Nazir hər iki mədəniyyət ocağının inşası, görülən işlərə bağlı tövsiyələrini verib.

İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Festivalından diplomla qayıdıblar

Misirin paytaxtı Qahirə şəhərində keçirilən İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Festivalında (Festival of the Organization of Islamic Cooperation) ölkəmiz uğurla təmsil olunub.

Fevralın 5-dən 9-dək davam edən festivala 20-dən artıq ölkənin nümayəndələri qatılıb.

İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Katibliyinin təşəbbüsü və övz ölkələrinin dəstəyi ilə gerçəkləşən festival tarixi-mədəni irsəndə folklor və mətbəx mədəniyyətinə geniş spektri əhatə edib. İlk dəfə təşkil olunan festivalın məqsədi İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv ölkələrin xalqlarının yaxınlaşması, eləcə də quruma üzv olmayan ölkələrdəki müsəlman icmalarına dəstək, İslam

dünyasında xalqların vahid din və adət-ənənə, dil və irs müxtəlifliyi əsasında hamırlarının möhkəmləndirilməsidir.

Ölkəmizin nümayəndə heyətində yer alan sənətkərlərimiz — xanəndə, Xalq artisti Simara İmanova ilə birgə muğam üçlüyü, Fikrət Əmirov adına Azərbaycan Dövlət Mahni və Raqs Ansamblının üzvləri festivalda çıxış ediblər. Muğam üçlüyünün ifası, raqs qrupunun çıxışı tamaşaçıların alqışları ilə qarşılanıb.

Festivalın proqramı müxtəlif mədəni və bədii tədbirləri, elmi seminarları, təqdimatları əhatə edib. Festival çərçivəsində İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı dövlətlərinin Xəbər Agentlikləri Birliyi (UNA) fotosərgisi də reallaşıb. Sərgidə AZƏRTAC-ın fotoları da nümayiş olunub.

Sərginin ziyarətçiləri Azərbaycanın tarixini, bədii memarlıq nümunələrini, turizm potensialını əks etdirən fotolarla tanış olublar.

Festivalın sonunda Azərbaycan nümayəndə heyəti xüsusi diplom və fəxri fərmanla təltif olunub.

Paytaxtdan kənardakı teatrların sənət gündəliyi

Lənkəran teatrında "Şənbə axşamı"

N.Vəzirov adına Lənkəran Dövlət Dram Teatrının direktoru Tofiq Heydərov da qızğın yaradıcı iş apardığını bildirdi. Onun sözlərinə görə, hazırda teatrda qırğız yazıçısı Mar Baycəyevin "Şənbə axşamı" əsərinin məşqləri gedir. Tamaşaşının quruluşçu rejissoru Oruc Qurbanovdur.

Lənkəran sənətsevərləri bu il sərb yazıçısı Miodraq Bulatoviçin "Qodo gəldi" əsərinə baxa biləcəklər. Bundan əlavə, Adil Zeynalovun quruluşunda Vafiq Əlihanlının "Dənizə baxan pəncərə" əsəri səhnələşdiriləcək. Tamaşaşılar Əli Əmirilinin "Unvanızsız qatar" pyesinin səhnə həllini də bu səhnədə görəəcəklər. Tamaşaşının quruluş müəllifi Emil Əskərdir.

"Sadığın toyu", "Bir saat xəlifəlik"

Cəbhə bölgəsində olmasın rəğmən yaradıcılıq əzmini qoruyub saxlayan Füzuli Dövlət Dram Teatrının da bu il üçün seçdiyi məxsusi repertuar var. Teatrın səhnəsində Sahib İbrahimlinin "Sadığın toyu", Əli Səmədinin "Əhmədlin vafatı xoruzu", Yusif Əzimzadənin

Xocalı faciəsinin 27-ci ildönümü ilə əlaqədar teatrın direktoru, Əməkdar mədəniyyət işçisi Vafiq Yalilyev sənəti üzrə "Şəhid şəhər Xocalı" adlı poetik xalq tamaşasının da məşqləri gedir. Tamaşa fevralın 20-dən etibarən rayonun işğaldan azad olunmuş kəndlilərə, qəsəbələrə və hərbi hissələrə təqdim ediləcək.

Qarabağdakı daha bir sənət məkanı — Ağdam Dövlət Dram Teatrının baş rejissoru, Əməkdar artist Novruz Cəfərovun bildirdiyinə görə, repertuar planına uyğun olaraq teatrın aktyoru və rejissoru Kərim Həsənovun "Cadu oyunu" tamaşası təqdim ediləcək. Sabuhi Əhmədov isə M.F.Əxundzadənin "Müsyü Jordan və dərviş Məstəli şah" komediyasına quruluş verəcək.

Poisa yazıçısı Yan Salovici "Müəmmal dilanç" komediyası və Ağalar İdrisliyin "Qonaq" pyesi də əgəmlə teatrsevərlərin ixtiyarına verəcək. Hər iki əsər N.Cəfərovun quruluşunda təqdim olunaçaq.

Qusar Dövlət Ləzgi Dram Teatrının bulut repertuarı da zəngindir. Ə.Əmirilinin "Səhnədə məhəbbət" (rejissor B.Əhmədov), Rafiq Rəhimlinin "Sönmüş talelər" (rejissor L.Hüseynova), Əsədulla Novruzəliyevin "Pəşakər ar" (quruluş müəllifi B.Əhmədov) və Rəber Tomenin "Səkkiz qadın" əsərləri bu teatrın səhnəsində fərqli yozumunu tapacaq. Balacaqlar isə Xanımna Əlibaylının "Doğanın ad gününü" izləyəcəklər.

Qax Dövlət Kukla Teatrında da maraqlı səhnə əsərləri nümayiş olunaçaq. Balacaqlar teatrsevərlər "Qoqal" (Osman Abdullayev), "Maqul" (Redyard Kiplinq), "Karlson" (Astrid Lindqren) və "Günəş və qax adamları" (Rumun xalq nağılı) tamaşaları ilə sevinəcəklər.

Həmidə NİZAMİQIZI

"Müharibə" və "Dönüş"

Gəncə Dövlət Dram Teatrının yaradıcı heyəti hazırda Eduardo de Filipponun "Sindir" əsərinin məşqlərinə başlayıb. Bu barədə teatrın baş rejissoru İradə Gözəlovə məlumat verdi. Eskizlər üzərində işin başa çatdırılını deyən rejissor tamaşaşın marağını onların təqdim olunaçağını əlavə etdi. Qeyd etdi ki, bu əsər dövlət sifarişli ilə hazırlanır.

"Nəsrəddin", Abdulla Şaiqin "Bir saat xəlifəlik" əsərləri tamaşaya qoyulacaq

Teatrın verilən məlumata görə, hazırda "Sadığın toyu"nu məşqləri gedir. Tamaşaşının quruluşçu rejissoru Asif Şirinov, quruluşçu rəssamı Ellinaz Balasova, musiqi tərtibatçısı Ziyad Süleymanovdur. Rollarda Əli Hüseynov, Səvinc Məmmədova, İntizar Quliyeva, Həbi Hacıyev, Qaçaq Qarayev, Səhran Xanlarov və başqaları çıxış edirlər. Tamaşa fevral ayının sonlarında teatrsevərlərə təqdim olunaçaq.

İçərişəhərdəki "Nur Art House" qalereyasında Əməkdar rəssam, heykəltəraş, Azərbaycan Rəssamlıq Akademiyası və Roma Müasir Sənət Akademiyasının professoru Zeynalabdin İsgəndarovun dahi bəstəkar Qara Qarayevə həsr olunmuş sərgisi təşkil olunub. Fevralın 7-də açılışı keçirilən sərgi qalereyanın Azərbaycan Musiqi Mədəniyyəti Dövlət Muzeyi və Rəssamlar İttifaqı ilə birlikdə həyata keçirdiyi "İnsan. Varlıq və Zaman" layihəsi çərçivəsində ərsəyə gəlib.

Açılış mərasimində çıxış edən qalereyanın direktoru, professor Rəza Tağıyeva sərginin ekspozisiyası haqqında məlumat verdi. Diqqətə çatdırdı ki, sərgidə Qara Qarayevin xatirəsinə həsr olunmuş əsərlərə yanaşı, görkəmli firca ustaları Səttar Bəhlulzadə və Mətalə Rəhmanzadənin rəsmləri də yer alıb. Azərbaycan incəsənətinin "qızıl dövrü"nün təmsilçiləri olan, bir zaman yaratdıqları

"İnsan. Varlıq və Zaman"dan əbədi sənətə

Dahi bəstəkar Qara Qarayevə həsr olunmuş sərgi

əsərləri minlərlə qəlbə işıq gətirən sənətkarımız bu gün xatirəyə dönsələr də, heykəltəraş Zeynalabdin İsgəndarovun yaratdığı obrazlar sayəsində canlanaraq sanki bizimlə danışır.

Qalereyanın başarı dayara malik milli mədəni irsimizin qorunması, gələcək nəsle ötürülməsi və təbliği qarşıya məqsəd qoyulmuş deyə Rəza Tağıyeva budaqki sərgiyə və heykəltəra-

şın yaradıcılığına fərqli yanaşdıqlarını bildirdi. Vuruladı ki, qalereya xatirələri müxtəlif texnikalarla canlandırılan əsərləri təqdim etməklə tamaşaçıları sənətdən zövq almağa dəvət edir.

Unudulmaz bəstəkarın "Mahnılar"ı təqdim olunub

Böyük Kiblə Mərkəzində görkəmli Azərbaycan bəstəkarı, Xalq artisti Elza İbrahimovaya həsr olunmuş "Mahnılar" adlı musiqi əsərləri toplusunun təqdimatı keçirilib.

Tədbirdə Azərbaycan Milli Konservatoriyasının prorektoru, professor Lələ Hüseynova və digər çıxış edənlər bəstəkarın həyat və yaradıcılığı haqqında məlumat verib, zəngin musiqi irsindən danışdılar.

Qeyd edilib ki, bəstəkarın mahnıları Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin tanınmış sənətkarları – Rəşid Behbudov, Söyət Ələkbərova, Lütfiyar İmanov, Sara Qədimova, Akif İslamzadə,

Gülüğa Məmmədov, Flora Kərimova və başqalarının ifasında səslənərək sevilir, bu gün də bir çox müğənnilərin repertuarında xüsusi yer tutur, musiqisəvərlər tərəfindən rəğbətə qarşılanır. Gecənin musiqili hissəsində Elza İbrahimovanın əsərləri səsləndirilib. Xalq artisti Fidan Hacıyeva pianoçu Şahin Yəhyazadənin müşayiəti ilə bəstəkarın "Məhribanım" mahnısını oxuyub. Xalq artisti Gülyanaq Məmmədovanın ifasında "Bilməzdim", "Gedək üzü külaya" mahnıları dinlənib, Azərbaycan Dövlət Triosu (Elnarə Kəbirinskaya – piano, Təhmine Babayeva – violonçella, Səbinə İbrahimova – çello) bəstəkarın "Fortepiano triosu"nun birinci hissəsini ifa edib.

Respublika və beynəlxalq müsabiqələrin laureatları, pianoçu Vüsal Aydemirov və tarzen İbrahim Babayev "Rekviyem",

Əməkdar artist Səvdə Ələkbərzadə "Sən yadıma düşəndə" mahnılarını ifa ediblər.

"Sən bir nəğməsən"

Rəşid Behbudov adına Dövlət Mahni Teatrında təqdim olunub.

Studiyanın hesabat konser-tində Azərbaycan estradasının

məşhur müğənniləri balaca davamçıları ilə bir səhnəni bölüşüblər.

Zəngin proqramlı konsertdə 19 yaşlı istedadlı soydaşımız Dinarə Mahmudova da çıxış edib. Vətənimdə ilk dəfə səhnəyə çıxan bu istedadlı gənc Rusiya və bir sıra Avropa ölkələrində keçirilən vokal müsabiqələrin laureatı, Praga Konservatoriyasının klassik vokal üzrə tələbəsidir.

Onu da qeyd edək ki, xeyriyyə məqsədli konserti paytaxtımızda fəaliyyət göstərən uşaq sığıncaqlarının sakinləri, az yaşlıların yardım və inteqrasiya mərkəzləri, təşkilat və cəmiyyətlərin üzvləri də izləyib.

Novruz bayramı münasibətilə

"Muğam dünyamız"

Martin 24-də Heydər Əliyev Sarayında Novruz bayramı münasibətilə "Muğam dünyamız" adlı konsert proqramı təqdim olunacaq.

Saraydan bildirilib ki, gecədə muğam müsabiqələrinin qalibləri Aysən Məhdiyeva, Sərxan Bünyadzadə, Könül Məmmədli, Ariz Hüseynov, Nisbət Sədrayeva, Babək Quliyev, Səfər Budaqova, Elgiz Əliyev, Almaxanım Əhmədli, Məhəbbət Səforov, Qızılgül Babayeva, Mustafa Mustafayev, Gülnar Fərocova, Ağasükür Nəsirov və başqaları iştirak edəcək. Konsertdə xalq mahnıları, muğam və təsniflər səsləndiriləcək.

Muğam ustası haqqında

"məlumat saatı"

Yasamal rayonu MKS-nin Xurşudbanu Nətovanın adına 4 nömrəli kitabxona filialı Telman Abbasov adına 225 nömrəli tam orta məktəbin şagirdləri üçün muğam ustası Seyid Şuşinskiyin 130 illiyinə həsr olunmuş "məlumat saatı" təşkil edib.

Kitabxananın əməkdaşı Hilanə Babayeva şagirdlərə muğam sənətinin görkəmli nümayəndəsi, tanınmış musiqi xadimi və pedaqoq, Xalq artisti Seyid Şuşinskiyin ömrü yolu və yaradıcılığı haqqında məlumat verib. Qeyd edilib ki, Prezident İlham Əliyevin sənətkarın 130 illiyinin qeyd edilməsi haqqında sərəncam imzalayıb və bu münasibətilə il ərzində silsilə tədbirlər keçiriləcək. Bildirilib ki, Seyid Şuşinski "Rast", "Kürdi-Səhnə", "Dilqas", "Çahargah", "Mahur", "Nəva", "Mənsəvi", "Osmani", "Arzaban", "Heyratı" kimi muğamların gözəl ifaçısı idi. O, novator sənətkar kimi bir çox muğamları yeni variantda oxuyub. Sonra şagirdlər Seyid Şuşinskiyə həsr olunmuş kitabları tanış olublar.

əvvəli sah. 1-də

Mərkəz dekorativ sənət, rəngkarlıq, qrafika və elmi-tədqiqat şöbələrindən ibarətdir. Direktor bildirir ki, təbii sənət şöbəsinə tikmə, xalça nümunələri bərpə edilir. Burada müxtəlif xalçaçılıq məmulatları konservasiya olunaraq ömrü uzadılır. Rəngkarlıq şöbəsinə rəsmlər əsərləri bərpə olunur. Qrafika şöbəsinə isə proqramlar, afişalar, əlyazmalar təzəlanir.

Mərkəzin şöbə müdiri Rühəngiz Əliyeva 40 ildən artıqdır ki, burada çalışır. Hazırda o, gərdək başlığını bərpə edir. Deyir ki, XIX əsrə aid olan bu nümunə Xalça Muzeyindən çox yaxarsız halda daxil olsa da, indi normal vəziyyətə gətirilib. "Köhnə parçalar kəçir kimi olur. Toxunduqda ovlub tükülür. İkinci mərhələdə qədim parça nümunəsi əvvəlki halına salınmaq üçün yüngülləşdirilir, aslar olaraq material əlavə edilir. Həmin parçaya uyğun sapla çox incə şəkildə tikilir bərpə olunur".

Rühəngiz xanım deyir ki, bərpəçiliyin öz qaydaları var. Daxil olan məmulatı müdaxilə etmək qəti qadağandır. Ona görə də dezinfeksiyaya olunsun belə, tikmənin içindən çoxsaylı parça qurdları tükülür.

Həmsöhbət bərpə mərhələsində mütəxəssislərin bir-biri ilə təcrübə mübadiləsi, məsləhətləşmələr aparıldığını bildirir: "Bəzən bərpə prosesi aylarla, illərlə davam edir. Tikmələr var ki, üzəridə təkca tikmə deyil, metal işi, dəri və s. işlər aparıldığından proses çox uzun çəkir".

Hədsiz dərəcədə sıradan çıxmış, bərpəsi çox çətin, yaxud mümkün olmayan əşyaların təleyi ilə maraqlanır. Bildirilir ki, əşyanın tarixi əhəmiyyəti böyük önəm kəsb edir. Hər hansı bir əşyanın sıradan çıxması hesab edilməsi üçün bərpəçilər rəy verməlidirlər. Əgər eksponat 70 faizdən çox zədələnibse, yalnız bu zaman rəy yazmağa icazə verilir. Qızıl sapla tikilmiş parçalar var ki, bərpəçilər böyük əziyyətlər onları həyata qaytarırlar. Bu tikmələri yenidən yaşatmaq üçün parça yapışqanı, sap və s. xarici ölkələrdən alda edilir.

Mərkəzdə bərpə prosesində olan maraqlı bir eksponat da diqqətimizi çəkir. Məlumat verilir ki, bu, Rəsul Rzanın Göy-

çay şəhərindəki ev-muzeyindən daxil olan tirmə süffürdi. Süffürnin astarı və titrilmis hissələri, eləcə də didilmiş yerləri bərpə edilib. Balakəndən daxil olan XVIII əsrə aid xurcunun, yun parçadan toxunan çuvalın da tarixi əhəmiyyəti var.

Qrafika şöbəsinə də maraqlı iş prosesini izləyirik. Milli incəsənət Muzeyindən daxil olan rəssamlıq əsərini şöbə müdiri Xatirə Tağıyeva bərpə edir. XVIII əsr İngiltərə sənət məktəbinə məxsus olan bu rəsm əsəri dəzgah qrafikasındadır və "Qraf Linkolinin evi və parkı" adlanır. İngilis rəssamı Servan Lyukun bu əsərini bərpə etmək

ele də asan deyil. Hazırda əsər üçüncü mərhələdə - mexaniki təmizləmə prosesindədir. Sonrakı mərhələdə əsər üzəridəki

ciziq və itkilər bərpə ediləcək. Burada bərpə nüvbəsini gözləyən miniatür də var ki, çox kiçik və asan işlərdir.

Oğuzdan daxil olan və "Atüstü" adlanan xalçaçılıq nümunəsi də ikinci həyata qayıdış dövrünü yaşayır, çünki iş artıq hazır vəziyyətdədir. İmişli muzeyindən gətirilən güzgü, rəssam Azad Əliyevə məxsus "Azərbaycan çayı" adlı heykəltəraşlıq nümunəsi, Şəki Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyindən təqdim olunan gildən hazırlanmış kupa, ağacdan hazırlanmış yuxarıya, Tovuz Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyindən gətirilən təkne də yenidən həyata qaytarma prosesindədir.

Mərkəzdə çox maraqlı daha bir işlə də qarşılaşırıq. Direktor Zərifə xanım deyir ki, AMEA-nın

Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyindən daxil olan bu qurama çox qiymətli mədəni hadisələri özündə ehs etdirir: "Qumas parçadan olan quramının bir hissəsində dahi bəstəkar Üzeyir Hacıbəylinin "Leyli və Mecnun" operası-nın 1908-ci ildə ilk tamaşasının proqramı əks olunub. Eyni zamanda Osmanlı yazarı Şəmsəddin Saminin "Gəvəyi-ahəngər" ("Demirçi Gəvə") tamaşasının anonsu da bu quramada yer alıb. Belli olur ki, qurama həmin dövrdə çox zəngin bir əlaqəyə məxsus olub. Çünki o zaman teatra əsasən zəngin ailələr gərdirdilər. Görkəmli şair Mikayıl Müşfiqin bir əlyazması da bu qəbildəndir. Müşfiqin sağlamlığı Şəmsi Bədəlbəyliyə hədiyyə etdiyi bu əlyazmanı Şəmsi müəllim uzun müddət gizli saxlayıb.

Daha sonra oğlu Fərhad Bədəlbəyli əlyazmanı muzeyə hədiyyə edib".

Bərpəçilər etiraf edirlər ki, bu işlə məşğul olanlar geniş dünyagörüşünə, dərin biliyə malik olmalı, ən asan işə sənəti sevməlidir. Eksponatlar muzeydə nə qədər yaxşı mühafizə olunsun da, vaxt öz sözünü deyir. Nə vaxtsa eksponatlar bərpəçiyə möhtək olur. Hazırda mərkəzdə müxtəlif muzeylərdən daxil olmuş onlarla əşya bərpə mərhələsindədir.

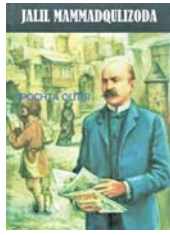
Qeyd edək ki, respublikamızda muzey sənətlərinin elmi bərpəsinə başlanılması XX əsrin 50-ci illərinə təsadüf edir. Muzey Sənətləri və Xatirə Əşyalarının Elmi Bərpə Mərkəzinin əsası ilk professional bərpəçilər-rəssam Fərhad Hacıyev tərəfindən qoyulub. O, 1957-ci ildə R. Mustafayev adına Dövlət İncəsənət Muzeyinin zirzəmisində ilk bərpə emalatxanasını açıb. 80-ci illərdə emalatxanaya mərkəz statusu verilib və bədi isrin gələcək nəsilələri gətirdirilən müəhim rol oynayan bərpəçilər bir araya gəliblər.

Hazırda Elmi Bərpə Mərkəzi nümunəvi işi ilə dünənki bir sıra ölkələrdən tanınır, bərpə mərkəzləri və bu sahədə çalışan sənətkarlarla əlaqələr qurub, təcrübə mübadiləsi aparır. Mərkəz həmçinin İCOM (Beynəlxalq Muzeylər Şurası) və ICCROM (Mədəni Sənətlərin Mühafizəsi və Qorunması üzrə Beynəlxalq Mərkəz) kimi nüfuzlu təşkilatlarla əməkdaşlıq edir.

LƏZƏRİ

Özbəkistanda Cəlil Məmmədquluzadənin yubileyinə töhfə

Azərbaycanın görkəmli yazıçı və dramaturqu, publisist, "Molla Nəsrəddin" ədəbi məktəbinin banisi Cəlil Məmmədquluzadənin "Poçt qutusu" adlı povest və hekayələrindən ibarət kitabı özbək dilində nəşr olunub.

316 səhifəlik kitab müəllifin "Danabaş kəndinin əhvalatları" povesti, "Poçt qutusu", "Qurbanlı bay", "Usta Zeynal", "Quzu", "Pirverdinin xoruzu" – ümumilikdə 26 hekayəsi daxil edilib. Nəşrin ideya müəllifi – AMEA-nın vitse-prezidenti, Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunun direktoru, akademik İsa Həbibbəyli kitabı "Azərbaycan ədəbiyyatı və Cəlil Məmmədquluzadə haqqında bir neçə söz" adlı ön söz yazıb.

Azərbaycan xalqının yaxın dostu, tanınmış şair, tərcüməçi, mərhum Osman Qoşqar "Cəlil Məmmədquluzadə" adlı məqaləsində ədibin həyat və yaradıcılığı haqqında özbək oxucularına geniş məlumat verir.

Kitabın məsul redaktoru, filologiya elmləri doktoru, professor Həmidulla Baltabayev "Cəlil Məmmədquluzadə və özbək ədəbiyyatı" yazısında "Molla Nəsrəddin" məktəbinin, Mirzə Cəlil satirasının Türkünün ictimai-ədəbi mühitə təsirindən bəhs edib.

Qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyevin 17 yanvar 2019-cu il tarixli sərəncamı ilə Cəlil Məmmədquluzadənin 150 illik yubileyi geniş qeyd ediləcək. Ədibin özbək dilində çapdan çıxan kitabı isə yubileyə mühüm töhfədir.

6 yaddaş

Azərbaycanlı deputatların Rusiya Dumasında çıxışları miniatur nəşrdə

Miniatur Kitab Muzeyində Azərbaycan Respublikası Prezidenti Kərimliyənin rəisi Prezidentin köməkçisi, tarix elmləri doktoru, professor Dilarə Seyidzadənin tədqiqatları əsasında ərsəyə gələn "Azərbaycanlı deputatların Rusiya Dövlət Dumasında. 1906-1917" (rus dilində) ikicildlik miniatur kitabının təqdimatı keçirilib.

Muzeyin yaradıcısı və rəhbəri, Əməkdar mədəniyyət işçisi Zərifə Salahova tədbiri açaraq qeyd edib ki, kitabda dörd çağırış Rusiya Dövlət Dumasının üzvlü olmuş azərbaycanlı deputatların çıxışlarının mətnləri yer alıb. Birinci cildə 1906-1907-ci illər I və II çağırış, ikinci cildə 1907-1917-ci illər III və IV çağırış Dövlət Dumasında azərbaycanlı deputatların çıxışları verilib. Birinci cildə, həmçinin professor Dilarə Seyidzadənin azərbaycanlı deputatların Rusiya Dumasında fəaliyyətinə dair məqaləsi verilib.

Təqdimat mərasimində çıxış edən tarix elmləri doktoru, professor Dilarə Seyidzadə nəşr haqqında ətraflı məlumat verərək bildirib ki, 1905-ci ilin dekabr ayında Rusiya çarı Dövlət Dumasına seçkilər haqqında fərman imzalamışdı. 1906-cı ildə Bakı və Yelizavetpol quberniyalarında yaşayan əhaliyə Dövlət Dumasına nümayəndə seçmək hüququ verilib. O zaman Azərbaycan Bakı və Yelizavetpol (indiki

Gəncə) quberniyalarından ibarət idi, eyni zamanda Qafqazdakı bütün quberniyalar Rusiya çarşahının tərkibində idi. Ümumi rəziləyə əsasən Rusiya Dövlət Dumasına Azərbaycanın rus dilini mükəmməl bilən şəxsləri göndərmək qərarı alınmışdı. 1906-cı ildə Bakı və Yelizavetpol quberniyalarında yaşayan əhaliyə Dövlət Dumasına nümayəndə seçmək hüququ verilib. O zaman Azərbaycan Bakı və Yelizavetpol (indiki

Professor Dilarə Seyidzadə ötən əsrin 60-cı illərində Moskvada aspiranturada oxuyarkən apardığı tədqiqatlardan da söz açıb.

Qeyd edək ki, o, dövrdə tarix elmi ilə məşğul olanlar daha çox sosializm bəşilliklərindən, inqilab tarixindən yazırdılar. Dilarə Seyidzadə isə 1963-cü ildə Moskvaya aspiranturaya oxumağa gedəndə məhz azərbaycanlı deputatların Dumdada fəaliyyəti ilə bağlı dərin tədqiqat aparmayı qarşısına məqsəd qoymuşdu. O, namizədlik dissertasiyası ilə yanaşı, gərgin axtarışları sayəsində "Azərbaycan deputatları Rusiya Dövlət Dumasında" monografiyası üçün material toplamış.

Təqdimat mərasimində "Ros-sotrudnichestvo" Agentliyinin Azərbaycanı nümayəndəliyinin rəhbəri Valentin Denisov, Milli Məclisin deputatları Elmira Axundova, Jala Əliyeva, İlham Məmmədov, Prezident Kitabxanasının direktoru Mayıl Əhmədov, Azərbaycan Milli Kitabxanasının direktoru Kərim Tahirov, yazıçı Natiq Rəsulzadə, "İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsi İdarə Heyətinin sədri Əsgər Ələkbərov, Milli Məclisin şöbə müdiri Ədalət Abbasova, BDU-nun Gender və psixologiya kafedrasının müdiri Rəna İbrahimova qatılıb.

Çıxışlarda tariximizə mühüm bir səhifəsinə işıq salan nəşrin əhəmiyyətli xüsusi vurğulanıb.

Qeyd edək ki, miniatur ikicildlik "İndiqo" mətbəəsində çap edilib. Ölcüsü 60x70 millimetrlər olan kitabın I cildi 288, II cildi 340 səhifədən ibarətdir. Nəşrdə çoxlu şəkilə qə-qara fotosəkilər yer alıb.

İstiqlal Muzeyində "Qanlı kaha" kitabının imza günü

Fevralın 9-da Azərbaycan İstiqlal Muzeyində jurnalist Ekran Salahovun "Qanlı kaha. Başlıbelin mühasirə gündəliyi" kitabının təqdimatı və imza günü keçirilib.

Kitabda 1993-cü ilin aprelinde Kəlbəcən işğalı zamanı rayonun ən böyük və ən ucaq kəndlərindən olan Başlıbelə 62 nəfərni dağlara çəkərək kəhəllərdə gizləndirən və 113 gün düşmən ordusunun mühasirəsində keçən müsibət bəhs olunur.

Tədbirdə çıxış edən Başlıbel kəndinin ziyalıları Osman Mirzəyev, Fazil Əzizov, ehtiyatda olan polkovnik Bəy Salimov, mühasirə həyatının iştirakçısı Səlim Mehdiyev 1993-cü ildə baş verən bu hadisəni Qarabağ müharibəsinin ən az işıqlandırılan faciəli hadisələrindən biri olduğunu söyləyiblər. "Uludu" jurnalının baş redaktoru müavini Təranə Vahid, tanınmış jurnalistlər Əlsən Əliyev, Süleyman Qaradağlı, Qurban Yaquboglu, Qurban Təbiətoğlu və başqaları müəllifin sənədi postunda həmin hadisələri canlı şəkildə təsvir etdiyini bildiriblər.

Sonda müəllif kitabı imzalayaraq tədbir iştirakçılarna təqdim edib.

Xatirəsi könüllərdə yaşayan və sevilən sənətkar

evvalı sah. 1-də

Muxtar Avşarov 1936-cı ildə Moskvaya şəhərinə iki aylıq mədəni-maarif kursuna göndərilir. Kursu bitirdikdən sonra Gəncə Mədəniyyət evində kütləvi işi vəzifəsinə təyin edilir. Bir müddət sonra Gəncə Dövlət Dram Teatrına dəvət olunur, Cəlil Məmmədquluzadənin "Ölülər" əsərində Hacı Kazım rolunda ilk dəfə peşəkər səhnəyə çıxır. Sonralar Səməd Vurğunun "Vaqif", Cəfər Cəbbarlının "Nəsrəddin şah", "Yaşar", "1905-ci ildə", "Almaz" tamaşalarında rol alır.

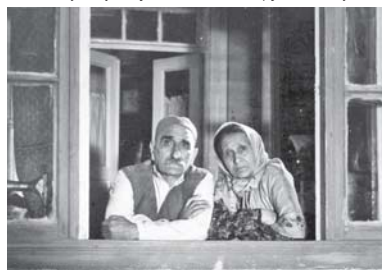
1941-ci ildə Böyük Vətən müharibəsi başlananda ictimai yerlərdə Gəncə şəhərinin adının dəyişdirilərək "Kirovabad" qoyulmasına və Gəncə teatrının Lavrenti Beriyanın adını daşmasına etiraz etdiyinə görə həbs edilir. Beş il həbs cəzası çəkdikdən sonra azadlığa buraxılır, teatra qayıdır. Həmin vaxt Gəncə teatrında S.S.Axundovun "Eşq və intiqad" əsərini tamaşaya qoyulur və əsas rol M.Avşarova tapşırılır. Tamaşanın sabahı günü aktor işdən azad olunur. Səbəb isə sadə idi – o, ictimaiyyət arasında olmaqlıdır.

Bir müddət işsiz qalan M.Avşarov dəyişməyə fəhlə işləyir. Stalinin ölümündən (1953) sonra yenidən Gəncə teatrında işləməyi davam etdirir. 1960-cı ildə Əməkdar artist adına layiq görülür. Görkəmli sənətkar 1968-ci ildə Bakıya – Azərbaycan Dövlət Akademik Dram Teatrına dəvət olunur və qısa müddətdə kollektivə qayıyıb-qarşı.

Lakin M.Avşarovun taleyində filmlərdə çəkilmək də varmış. Xalqımız onu daha çox kino aktoru kimi xatırlayacaqdı. Aktorun kinoya gəlişində görkəmli rejissor Hüseyn Seyidzadənin xüsusi rolu olmuşdu. Sənətkar bu barədə xatirələrində yazır: "Hüseyn Seyidzadə ilə olan tanışlığım 1932-ci illərə təsadüf edir. Bilet növbəsinə dayanarkən tanış olmuşuq... 1960-cı il idi, Gəncə teatrında çalışırdım. Bir gün mənə dedilər ki, səni Bakıdan gələn Hüseyn Seyidzadə soruşur. Getdim, xoş-bəşdən sonra rejissor mənə dedi ki, səni "Yenilməz batalyon" filminin sınaq çəkilişinə çağırıram. Mən "uyradıldı" və bəndit rolunda yoxladım. Sonra məlum oldu ki, bəndit roluna təsdiq olunmuşam..."

M.Avşarov çəkildiyi filmlərdə kaskadyor işlərini öhdəsindən də məharətlə gəlir. Aktor "Dəli Kür" filminin çəkilişlərini belə xatırlayıb: "Filmdə çətin trilyuklar var idi. Bunun üçün də Moskvadan kaskadyorlar dəvət olunmuşdu. Gününa 50 rubl verildirdi. Bir gün rejissora dedim: "Hüseyn, qadın alim, mən kəndli bəlasıyam. At sürməyi çox gözəl bacardığım üçün kaskadyorun işini də yerinə yetirə bilərəm. Nəce olur ki, mənim güntümə 25 rubl verirsən. Ancaq kaskadyorun güntümə – bir dəfə atdan hoppanmağına 50 rubl verirsən. Bir halda ki, bacarıram, onda kaskadyorun işini mən görə bilərəm!" Cavabında belə dedi: "Mən aktorya kaskadyor işini gördürə bilərəm. Axı bunun yoxluğu da var. Yıxılıb zədələnsən, sən öz işini kim görə bilərsən? Beləcə, imkan vermədi. Ancaq mən də özümə görə olmamışam. Çəkiliş vaxtı fasilə elan olundu. Hüseyn Seyidzadə dincəlməyə getdi. Bundan istifadə edərək mənəlikə çətin tərəf-müqabilərinin yanına gəldim. Dedim ki, bəs, mən

atımı minib çapacağam. Siz də o zaman Hüseyn Seyidzadəyə xəbər verin. Operatora da əvvəlcədən xəbərdarlıq etdim ki, atla edəcəyimi tryuku çəkar və

mənə verərsən... Mən atı sürətilə çapmağa başladım. Hüseyn Seyidzadəyə yaxınlaşan zaman atı yıxdım. Özüm də ondan bir neçə metr aralı tullana düşdü. Hüseyn Seyidzadə pəhləvanlığı edirsən" dedi. Rejissorun mənə acığı tutsa da, məndən incisə də, həmin sah-

nə ləntə alındı. Vaxt gəldi, çəkiliş başa çatdı. Film Moskvaya aparıldı. Ancaq film qəbul edilmədi. Filmin finalının dəyişdirilməsi tapşırıldı. H. Seyidzadə

geri qayıdan kimi dedi ki, sən mənə lazımsan. Məlum oldu ki, həmin ləntə aldığımız səhnə ilə maraqlanırsan. Bir sözlə, həmin səhnə "Dəli Kür" filminin final səhnəsinin yerinə calağ edildi. Guya ki, mən atla ağmaqla Cahandarı öldürürəm. Təbii ki, Cahandarı ölüm səhnəsi ayrıca olaraq çəkildi".

xış edir, həmçinin Cəxov adına "Müasir pyes məktəbi"ndə rejissor və aktyor olaraq çalışır.

Onun kinoda debütü 1957-ci ildə "Küçə sürprizləri" olubdur" filmindeki epizodik rol olub. Bundan sonra o, "Zaman, irəli!" (Marquis), "ŞKİD Respublikası" (Vikniksor), "Görüş yerini dəyişmək olmaz" (İvan Kruzdzev), "Məhbəbbət və göyərçinlər" (Mitva dayı) və s. filmlərdə çəkilib.

O həm də yaxşı ssenarist və qiraətçi idi. Yurski klassik və müasir müəlliflərin yaradıcılığı ilə bağlı 15 ədəbi proqram səsləndirib.

Teatrda və kinoda oynadığı rollarla sənətsevərlərin rəğbətini qazanmış Sergey Yurskinin yaradıcılıq yolu Azərbaycanla da bağlı olub, burada çəkildiyi filmlərlə tamaşaçıların sevimləsinə çevrilib. Xüsusilə onun 1976-cı ildə "Azərbaycanfilm"nin istehsalı olan "Dərisi Parisi partladı" filminə yaratdığı Müsyö Jordan obrazı bu gün də sevilə-sevilə izlənilir. Aktor cəran əsərinin fransız təbiətşünası Müsyö Jordan obrazını oynamaqla bərabər, rolun səsləndirilməsini də məharətlə yerinə yetirib.

M.Avşarov qırxıllıq kino fəaliyyəti dövründə həmçinin "Sevil", "Uluduzlar sönmür", "Axıncı aşırım", "Qatır Məmməd", "Tütək səsi", "Arxadan vurulan zərbə", "Birişir, gəcəyarsın", "Altın yəhərlər", "Qəm pancərəsi", "Kişi sözü", "İşarənizdən gözləyin", "Qatır günü" və s. filmlərdə yadda qalan obrazlar qalereyası yaradıb. Ömrünün ahi çağlarında aktorun yolu yenidən teatrdan düşür. 1992-ci ildə Xalq artisti Amaliya Panahova sənətkarı Bakı Bələdiyyə Teatrına dəvət edir. Teatrda işlədiyi müddətdə o, N.Narimanovun "Nadir şah", C.Cəbbarlının "Dönüş" və bir çox tamaşalarda maraqlı obrazlar yaradır. 1996-cı ildə Mədəniyyət Fondu nəzdində "Sönməyən ulduzlar" teatr fəaliyyəti başlayır və rejissor Məmməd-kamal Kazimov M.Avşarovu həmin teatr dəvət edir. Aktor burada da obrazlara səhnə həyatı verir.

M.Avşarov 2002-ci ildə Xalq artisti adına və Prezidentin fərdi təqaüdü ilə layiq görülmü. Tanınmış teatr və kino xadimi 6 dekabr 2004-cü ildə vəfat edib.

Savalan FƏRƏCOV

"Cəfər Cəbbarlı adına studiya doğma studiyama çevrildi..."

Sergey Yurski Azərbaycan tamaşaçısının da rəğbətini qazanmışdı

Rusiyanın tanınmış teatr və kino aktoru, Xalq artisti, rejissor, ssenarist, bədii qiraət ustası Sergey Yurski fevralın 8-də, 84 yaşında dünyasını dəyişib.

O, 16 mart 1935-ci ildə Leningrad (Sankt-Peterburq) şəhərində sənətçilər ailəsində anadan olub. Atası (Yuri) teatr aktoru və rejissoru, sirk rəhbəri, anası (Yevgeniya) isə musiqi müəlliməsi olub. Əs- ləndə, onların soyadı Jıxarov idi. Yurski atasının təxəllüsü olmuş, sonra isə Sergey onun fəxrli özünə soyadı olaraq götürmüşdü. Uşağ yaşlarından incəsənətə meyl göstərən Sergey valideynləri bu yoldan cə- kəndirməyə çalışsalar da, buna nail ola bilmirler.

O, orta məktəbi qızıl medal- la bitirdiyinə görə imtahansız (valideynlərinin istəyini nəzərə alaraq) A.A.Jdanov adına Le- ningrad Dövlət Universitetinin Hüquq fakültəsinə daxil olur. Burada təhsil aldığı müddətdə universitetin nəzdindəki dram dərnəyinə yazılır və müxtəlif rollar oynamağa başlayır. Üç il universitetdə təhsil alandan sonra teatra olan ullaqlıq arzu- su, dərnəkdə oynadığı rollar və istedadı onun hüquq təhsilini atıb A.Ş.Ostrovski adına Leningrad Teatr İnstitutuna (indiki Sankt- Peterburq Dövlət Teatr Sənəti Akademiyası) gətirir. Burada tə- laba kimi 1957-ci ildə M.Qorki adına Böyük Dram Teatrı dəvət alır və oynadığı rollar sayəsində tez bir zamanda məşhurlaşır. 1959-cu ildə institutu bitirir.

Sergey Yurski işlədiyi teatrda aktrisa Zinaida Şarko ilə tanış olur. Onlar 1961-ci ildə ailə həya- tı qururlar. Bu evlilikdən onların uşaqları olmur. 7 ildən sonra cü- lük ayrılır. İkinci dəfə isə o, aktrisa

Natalya Tenyakovla ilə evlənir və bir qızıları (Darya) dünyaya gəlir. Aktor M.Qorki adına Böyük Dram Teatrında 20 il işlədikdən sonra Moskvaya köçür və 1979- cu ildən Mossosvet Teatrında çı-

Onun ifasında fransalı qonağı Qarabağın şənəsinə dedi "Qarabağın yoxdur dünyada, mən Qarabağı dünyaya tənəcəm" sözləri isə bu gün bizdə bir ayrı ovqat, qəmlı hislər yaradır...

Aktorun "Azərbaycanfilm"nin istehsalı olan "Şir evdən getdi" (Ovçu, 1977) və "Qorxm, mən səni deyim!" (Pristav, 1981) filmlərində oynadığı rollar da yadda qalan kino şəxslərindəndir.

2006-cı ildə Sergey Yurski Bakıya gəlmiş, "Üns" Yaradıcılıq Səhnəsində onun yaradıcılığı gəcəsi keçirilmişdi. Onun həmin gecədə dediyi "Mən müəyyən mənada Bakı, Azərbaycan xilas edici yolu. Həyatımdan dönüş mərhələsi idi. Çox çətin zaman idi, hakimiyyət orqanları ilə münasibətlərim ciddi şəkildə gərginləşmişdi. Onda Azərbaycan gözəllənirdi, mənə kömək əlini uzadı, Cəfər Cəbbarlı adına studiya doğma studiyama, buradakı dostlarımla isə tələməyin bir hissəsinə çevrildilər" sözləri isə daim xatirələrdə qalacaq...

Səbina ƏLİBALAQIZI

Milli Qəhrəmana həsr olunmuş sərgilər

Oğuz rayon Heydər Əliyev Markazının əməkdaşları 3 saylı məktəb-liseydə, rayon Markazi kitabxanasının Oxuculara xidmət şöbəsi isə H.Bobayev adına 1 saylı şəhər tam orta məktəbdə Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Mubəriz İbrahimova həsr edilmiş tədbir keçirilib.

Tədbirlərdə iştirakçılar Milli Qəhrəman M.İbrahimova həsr edilmiş sərgi ilə tanış olublar.

Mərkəzin direktoru Mehriban Abbasova, kitabxananın şöbə müdiri N.Qasıмова, müəllimlər A.Quliyev, S.Babayeva və

X.Mirzəyeva çıxışlarında gənclərdə vətənpərvərlik hisslərinin

artırılmasında Milli Qəhrəmanların həyat yolunun təbliğ

edilməsinin əhəmiyyətini vurğulayıblar.

Biləsuvar Regional Mədəniyyət İdarəsinin təşkilatçılığı ilə R.Bədirov adına Biləsuvar Rayon Dövlət Rəsm Qalereyasında Milli Qəhrəman Mubəriz İbrahimovun doğum günü münasibətilə sərgi keçirilib. "Biləsuvarın Mubərizi və mubərizləri" adlı sərginin təşkilində Neftçala və Salyan rayonlarının rəsm qalereyaları da iştirak edib. Nümayiş etdirilən dekorativ-təbiiqə sənət nümunələri və rəsmlərin müəlliflərinə regional idarənin fəxri fərmanları təqdim olunub.

Bir əsərin tarixçəsi

İmadəddin Nəsiminin şəklini gördüyünüz bu portreti hələ XX əsrin ikinci yarısında – 1973-cü ildə yaradılış da, gənşir ictimaiyyətə, demək olar ki, tanış deyil. Bu da səbəbsiz deyil. Bu yazıda həmin səbəblərə aydınlıq gətirməyə çalışacağıq...

Lakin bir müddət sonra qərar dəyişdirilir və Mikayıl Abdullayevin çəkdiyi, indi həmin yaxşı tanındığı portret qalib elan edilir. Yəni zamanda narazı qalan S.Şərifzadənin könlünü almaq üçün onunla bağlanmış müqavilənin məbləğinin artırılacağı bildirilir...

Rayasət Heyətinin sədri Tokay Məmmədova müraciətində də bu məsələ xüsusi vurğulanır: "Mən bu obrazı işlərkən, əski əlifba ilə yazılmış Azərbaycan və fars dillərində nəşr edilmiş məxazlardan şairin Azərbaycan və fars dillərində yazdığı şeirlərindən, müəllifin ədəbi-fəlsəfi fikirlərindən, eyni zamanda Salman Mümtəzin vaxtilə çap etdiyi Nəsiminin şeirlər kitabındakı miniatüründən istifadə etmişəm. İndi 30 ildir ki, həmin obrazı muzeydə olduğu kimi xalqın xatirində yer tutmuş, məktəblərin dərslik kitablarında çap olunaraq yayılmışdır.

hörmətli alim yoldaş, o cümlədən professor Həmid Arslan Nəsimi obrazının vaxtında yaradılışına görə təzadən müsəbiqə elan edib, yeni obraz yaradılmasını əleyhinə idilər. Bir gün Nizami muzeyində Həmid Arslan, hörmətli Məmməd Arif, muzeyin müdiri və başqa elmi işçilərlə bir yerdə bu məsələni müzakirə etdik. Belə qərara gəldik ki, muzeyin müdiri rəsmi məktubla Nəsimi üybileyi komissiyasına bildirsən ki, Nəsimi obrazı vaxtilə muzeydə alimlər və elmi şünərin hətərəli müzakirəsi və təsdiqi ilə rəssam Şərifzadə tərəfindən yaranmışdır. 30

Əqidəyə "güzgü" tutan portret

Sonralar başqa rəssam və heykəltəraşlar bu obraz üzərində işləmişlər də, mənim yaratdığım surəti əsas tutaraq öz yaradıcılıqları səviyyəsində ayrı-ayrı kompozisiyalarda araya çıxarmışlar".

Rəssam müraciətdə bu obraz üzərində çalışma tarixinə də aydınlıq gətirmişdir: "Hələ 1941-ci ildə Nizami muzeyinin təşkil münasibətilə müdiriyyətin tapşırığı və o zaman muzeyin elmi

idiri nümayiş etdirilib. Nəşriyyatda da, dərsliklərdə də çap olunaraq, xalq arasında yayılmışdır. Ona görə rəssamın işlədiyi bu obrazı olduğu kimi həmişə saxlayaraq, tematik tablolarla, heykəltəraşlıqla və başqa qrafik işlərdə bunu əsas tutaraq, siyasində heç bir dəyişikliyi etmədən istifadə etmək lazımdır.

Bütün bunlarla bərabər, mən bu işi müntəzam olaraq davam etdirmişəm. İndi Nəsiminin əsas ikonografik cizgilərini saxlamaq şərtlə bir neçə tablo çəkmişəm. Onları gələcəkdə üybiley münasibətilə muzeydə və ya başqa rəssamların sərgilərində nümayiş etdirmək fikrindəyəm. Ona görə xahiş edirəm, bu işlərə baxıb öz mülahizələrinizi bildirsiniz".

Azərbaycan təsviri sənətində bir çox tarixi şəxsiyyətlərin (Babək, Məhəmməd Füzuli, M.Ə.Şəbiri və s.) obrazlarının yaradıcısı kimi tanınan Sadiq Şərifzadənin haqqında söz açdığımız portretində Nəsimi gecə mənzərəsi fonunda təsvir olunmuşdur. Gözlərinə namalın istiqamətə tuşlayan dahi söz xirdarının düşüncəli – cəlbədlid portreti və dizinin üstündəki "Ənəlihaq" kəlamı ilə

yazması onun həyatda mövqeyini və əqidə bütövlüyünü təsirli şəkildə əyanişdırır, desək, yarımaq. O obrazı səciyləndirən qeyim və digər ayrıntılar da inandırıcılığı ilə yadda qalır...

Dünyasız zaman distansiyasından o vaxtlar baş verənələri dəyişdirməli olsaq, onda həmişə Sadiq Şərifzadənin qeydlərini, həm də Mikayıl Abdullayevin obraz barəsində "Yazılarım" kitabında yer almış düşüncələrini saf-pürək etməli, deməliyə ki, Nəsiminin ikonografik göstəriciləri barəsində onların bir-birindən fərqli baxışları olub. Odu ki, son nəticədə haqqında danışdıqlarımız bəzən, bir-birindən fərqli bədi-psixoloji tutuma malik şair obrazı yaradılıb. Qənaətimizə, müsəbiqə zamanı tərəfləri inandırma bilən və sözükeçən mütəxəssisin olmaması da bu vəziyyəti şərtləndirən başlıca səbəblərdən biri idi...

Ziyadxan ƏLİYEV
Əməkdar incəsənət xadimi

Xatirə təqvim

12-15 fevral

Azərbaycan

12 fevral 1911 – Məşhur tarzan, Xalq artisti Bəhrəm Məşədi Süleyman bəy oğlu Mənsurov (1911 - 14.5.1985) Bakıda doğulub. 1932-ci ildən Opera və Balet Teatrının solisti və konsert-meystəri olub.

12 fevral 1912 – Memar, AMEA-nın müxiri Əziz Əhməd Əli oğlu Qasımozadə (1912 - 12.3.1969) anadan olub. Tibb Universitetinin bənası, "Ulduz" metro stansiyası və s. memarlıq layihələrinin müəllifi.

12 fevral 1923 – Şair, dramaturq İslam Əhməd oğlu Səfəri (1923 - 6.11.1974) Naxçıvan Muxtar Respublikası Babək rayonunun Şəkarabad kəndində doğulub. "Göz həkim", "Ana üsri", "Yolayıcı" və s. pyeslərin müəllifi. Şeirlərinə məhənlər bəstələnib.

12 fevral 1925 – Filosof, professor Adil Yusif oğlu Nəcəfov (1925-1989) anadan olub.

12 fevral 1933 – Heykəltəraş, Əməkdar rəssam Elmira Mehralı qızı Hüseynova (1933 - 23.1.1995) anadan olub. H.Zərdəbinin (Bakı), C.Cabbarlının (Sumqayıt) abidələrinin müəllifi.

12 fevral 1933 – Xanəndə, Əməkdar artist Məis Qurban oğlu Salmanov (1933 – 25.7.2008) Şəmkir rayonunun Morul kəndində doğulub.

13 fevral 1910 – Filologiya elmləri doktoru, professor Nazakat Həsən qızı Ağazadə (1910-1979) anadan olub. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti Parlamentinin sədr müavini Həsən bəy Ağayevnin qızıdır.

13 fevral 2009 – Xalq şairi, dramaturq, ədəbiyyatşünas, ictimai xadim, akademik Bəxtiyar Vahabzadə (16.8.1925 - 2009) vəfat edib. 20-dək poema, 10 dram əsəri yazıb. Azərbaycan Ali Sovetinin (1980-1995), Milli Məclisinin (1995-2000) deputatı olub, «Şöhrət» və «İstiqlal» ordenləri ilə təltif edilib.

14 fevral 1918 – Memarlıq doktoru, Dövlət mükafatı laureatı Davud Ağa oğlu Axundov (1918 - 19.11.2003) anadan olub. Qafqaz Albaniyası dövründə Azərbaycan memarlığı tarixinə dair əsərlərin müəllifi.

14 fevral 1925 – Xalq artisti, dirijor Nazim Əsədulla oğlu Rzayev (1925 - 2.5.2005) anadan olub.

14 fevral 1948 – Şair, dramaturq, publisist Mərkəz Qacar (Mərkəz Mikayıl oğlu Quliyev; 1948 – 13.11.2013) Füzuli şəhərində doğulub. İxtisasca hüquqşünas olub. Təmsil, qəzal, poema, dram əsərlərinin müəllifi.

14 fevral 1956 – Azərbaycan Televiziyaşın yarıdağı gündür. Həmin gün yayıma başlayıb Bakı televiziya studiyası əvvəlcə heftədə 3 dəfə, 1957-ci ildən 5 dəfə 2 saatlıq proqramla efirə çıxıb. 1962-ci ildən televiziya gündəlik yayıma keçib.

15 fevral 1909 – Əməkdar incəsənət xadimi Xədicə Həbəddin qızı Qaziyeva (1909 - 7.6.1991) Kəşən şəhərində doğulub. 1926-cı ildə Azərbaycanla gəlib, Naxçıvan teatrında çalışıb.

15 fevral 1933 – Əməkdar artist Bərcəli Vəysəli oğlu Əsgərov (1933 - 1.11.2005) Bərcəli bəyinin Qasımlı kəndində doğulub. 1956-cı ildən Milli Dram Teatrında çalışıb. Film və televiziya tamaşalarında çəkilib.

15 fevral 1946 – Xalq artisti, Dövlət mükafatı laureatı Əliabbas Gülləbas oğlu Qədirov (1946 - 8.3.2006) anadan olub. 1970-ci ildən Akademik Milli Dram Teatrında çalışıb, bir müddət (2002-2006) teatra rəhbərlik edib. Kinoda "Qizil uçuşum", "Nəmə dərsi", "Səvinc buxtası", "Küçələrə xə səpmişəm" və s.) yadda qalan obrazlar yaradıb.

Dünya

12 fevral 1865 – Polyak şairi, yazıçı və dramaturq Kazimierz Pəşva-Təlmayer (1865-1940) anadan olub.

12 fevral 1881 – Dünya şöhrətli balerina, SSRİ Xalq artisti Anna Pavlovna Pavlova (1881-1931) anadan olub.

13 fevral 1769 – Rus satirik şairi İvan Andreyeviç Krilov (1769-1844) anadan olub.

13 fevral 1873 – Rus opera müğənnisi Fyodor İvanoviç Şalyapin (1873-1938) anadan olub. 1921-ci ildə mühacirətə gedib, Parisdə vəfat edib.

13 fevral 1903 – Detektiv romanlar müəllifi, Belçika əsilli fransız yazıçısı Jorj Simenon (Georges Joseph Christian Simenon; 1903-1989) anadan olub.

14 fevral 1483 – Özbək şairi və yazıçısı, dövlət xadimi, Böyük Moğollar dövlətinin qurucusu Zəhrəddin Məhəmməd Babur (1483-1530) anadan olub. Tarixi jəndə ilk ədəbi nümunələrdən olan "Baburnamə"nin müəllifi.

14 fevral 1914 – İtalyan kinorejissoru, ssenarist Pyetro Cerri (Pietro Germi; 1914-1974) anadan olub. Kinoda neorealizmin tanınmış simasıdır, "İtalyansayağı boşanma" filminə görə "Oskar" mükafatı (1963) alıb.

15 fevral 1906 – Tatar şairi, Sovet İttifaqı Qəhrəmanı Musa Cəlil (1906 - 25.8.1944) anadan olub. Böyük Vətən müharibəsində əsir götürülüb. Berlinə Moabit həbsxanasında öldürüldü. Belçikalı kamera yoldaşına verdiyi şeirləri sonradan «Moabit dəftəri» adı altında çap edilib.

Hazırladı: Vüqar ORXAN

Afişa

13-15 fevral

Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrı (Nizami küç. 95)
13 fevral Z.Hacıbəyov - "Aşiq Qərib" (opera) 19.00

Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrı (Füzuli meydanı 1)
14 fevral Ç.Aytmatov - "Manqut" (A.M.Şərifzadə səhnəsi) 19.00
15 fevral C.Məmmədquluzadə - "Özlər" 19.00

Azərbaycan Dövlət Musiqili Teatrı (Zərifə Əliyeva küç. 8)
15 fevral R.Hacıyev - "Qafqazlı qardaşları" (rus dilində) 19.00

Azərbaycan Dövlət Rus Dram Teatrı (Xaqani küç. 7)
14 fevral C.Östlin - "Qürur və qəzə" 19.00
15 fevral Elçin - "Sənətkarın taleyi" 19.00

Azərbaycan Dövlət Kukla Teatrı (Neftçilər pr. 36)
15 fevral Rus xalq nağılı - "Maşa və Ayr" 12.00
Rus xalq nağılı - "Durna balığı" (rus dilində) 16.00

Heydər Əliyev Sarayı (Büləli pr. 35)
15 fevral "Zima" II Beynəlxalq Uşaq Musiqi Festivalı 19.00

Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyası (İstiqlaliyyət küç. 2)
15 fevral U.Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestri
Bədii rəhbər və baş dirijor - Rəuf Abdullayev 19.00

Moskvada tanınmış rejissorların yaradıcılıq gecəsi

Moskvanın Markazi Kino Evinə Azərbaycanın Xalq artisti, Rusiyanın Əməkdar incəsənət xadimi, kinorejissor Tofiq Şahverdiyev və Y.Vaxtanqov adına Rusiya Dövlət Akademik Teatrının bədii rəhbəri Rimas Tuminasın yaradıcılıq gecəsi keçirilib.

Azərbaycanın və Litvanın Rusiyadakı səfirliklərinin dəstəyi ilə təşkil olunmuş tədbirdə Tofiq Şahverdiyevin teatr rejissoru Rimas Tuminasa həsr edilmiş "Bizim bütün həyatımız oyundur" adlı sənədi filminin premiyası olub.

Gecədə çıxış edən Litva səfiri Remijus Motuzas qeyd edib ki, Azərbaycan səfirliyi ilə birlikdə iki xalqın tanınmış mədəniyyət xadimlərinin yaradıcılıq gecəsinin keçirilməsi əlamətdar hadisədir. O, Rimas Tuminasın səhnələşdirdiyi tamaşaların

həm Rusiyada, həm də Litvada sevilərək baxıldığını deyib.

Litva ilə Azərbaycan arasında six mədəni əlaqələrdən danışan diplomat deyib: "Bəlkə də bura toplaşanların bəziləri bilirlər ki, Litva ədəbiyyatının klassiklərindən biri olan yazıçı

Vinsas Kreve Mitskyavicius ən məşhur əsərlərini Bakıda yazıb. O, Bakıda gimnaziyada rus dilindən dərs deyib. 1919-cu ildə Litvanın Bakıdakı konsulu təyin edilib, Bakı Dövlət Universitetində müəllim kimi fəaliyyət göstərib".

Azərbaycanın Rusiyadakı səfirliyinin nümayəndəsi Nigar Axundova səfir Polad Bülbüloğlunun tədbir iştirakçılarına müraciətini oxuyub. Müraciətdə qeyd olunub ki, rejissor Tofiq Şahverdiyevin filmi görkəmli rejissor Rimas Tuminasın adı ilə bağlı qeyri-adi fənomeni kəşf etməyə imkan verir.

Film haqqında danışan T.Şahverdiyev deyib ki, rejissor Rimas Tuminasın Pyotr Çaykovskinin "Qaratoxmaq qadın" operası üzərində işləməsi mənim diqqətimi cəlb etdi və onun Böyük Teatrda bu məşhur əsəri səhnələşdirməsi prosesini ləntə almaq, bu yaradıcı insanın özünəməxsusluğunu tamaşaçılara çatdırmaq qərarına gəldim.

T.Şahverdiyev ötən il Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə ona "Azərbaycan Respublikasının Xalq artisti" fəxri adının verilməsindən qürur duyduğunu vurğulayıb, yaradıcılığına verilən yüksək dəyərə görə dövlətimizin başçısına minnətdarlığını bildirib. Tədbir çərçivəsində Tofiq Şahverdiyevin foto işlərindən ibarət sərgi də təşkil olunub.

Nəsiminin Kiyevdə ucaldılacaq heykəlinin eskiz layihələri təqdim olunub

Kiyev şəhərinin mərkəzi parklarının birində ölkəmizin Ukraynadakı səfirliyinin si-fərişi ilə böyük Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri İmadəddin Nəsiminin heykəlinin ucaldılması üçün iki variantda eskiz layihələri hazırlanıb.

Bu barədə layihələrin müəllifi, Ukraynanın Xalq rəssamı, soydaşımız Seyfəddin Qurbanov məlumat verib. Onun sözlərinə görə, milli ornamentlər nəzərə alınmaqla hazırlanan eskiz layihələri səfirliyə təqdim olunub. Kiyev Şəhər Dövlət Administrasiyası və səfirliyin birgə təsdiq olunmuş variantından sonra heykəl hazırlanacaq. Tunçdan hazırlanacaq heykəlin hündürlüyünün 5 metrə yaxın olacağı nəzərdə tutulur.

Nəsiminin heykəlinin ucaldılması ilə bağlı artıq Kiyev Şəhər Dövlət Administrasiyası ilə ilk razılıq əldə edilib.

"Yay" qalereyasında "Gizli qalmış gözəllik"

Fevralın 15-də İçərişəhərdəki "Yay" qalereyasında tanınmış rəssam Soltan Soltanlının əsərlərindən ibarət "Gizli qalmış gözəllik" adlı sərgi açılacaq. Sergidə rəssamın 40-a yaxın rəngkarlıq və qrafika əsəri nümayiş etdiriləcək. Serginin kuratoru amerikalı əsli sənətsünas Lesli Qreydir.

Sənətsünas sərgi ilə bağlı rəssamın yaradıcılığı haqqında məqalə yazıb. Məqələdə diqqətə çatdırılır ki, Soltan Soltanlı parlaq rənglərdən və xəyalı perspektivlərdən istifadə etməklə saf emosiyalar və daha ali məqsədləri xarakterizə edən insanları, heyvanları və peyzaları çəkir. Kənardan onun rəsmləri sürrealist keyfiyyətlərimi görəndə, rəssamı bu "yarlıqdan" imtina edir. İllüziyadan istifadə etməklə müxtəlif obyektlər arasında münasibətləri aşkar çıxarmağa çalışır...

Onun mesajlarını "rahat qavranan" adlandırmaq olar, o, bilavasitə insaniyyətə xidmət etmək və onu ruhlandırmaq üçün universal insan həqiqətlərini işıqlandırır", - sənətsünas bildirir. "Gizli qalmış gözəllik" sərgisi aprelin 1-dək davam edəcək.

"Arşın mal alan" yenidən Özbəkistan səhnəsində

Özbəkistan Dövlət Musiqili Teatrında da Azərbaycan bəstəkarı Üzeyir Hacıbəylinin "Arşın mal alan" musiqili komediyasının özbək dilində yeni aktyor heyəti tərəfindən səhnələşdirilmiş tamaşası nümayiş olunub.

Tamaşanın təqdimatında Özbəkistanın mədəniyyət və incəsənət xadimləri, Azərbaycan diasporunun üzvləri iştirak ediblər.

Operettaya Əməkdar incəsənət xadimi Əhəd Fərmənov quruluş verib. Əsas rolları Aman Yuldaşev, Dilarom Abdullimova, Nərgizə Şaxobova, Musallam Dadajonova, Mərifət Artıko və ifa edib.

Azərbaycandan gələn aktyorlar səhnə həyatı veriblər. Tamaşa sonrakı illərdə Daşkənd, Fərqana, Buxara, Kokand, Xarəzm, Səmərqənd şəhər-

lərində teatrsevarlərə təqdim edilib. Bir neçə il əvvəl isə Daşkənddəki Operetta Teatrında "Arşın mal alan" rus dilində səhnələşdirilib.

Mahmud San-Remoda "Pul"la qalib gəldi

Fevralın 9-da başa çatan 69-cu San-Remo italyan estrada mahnıların festivalında Milanda doğulan Misiir səslili reper Mahmud qalib elan edilib. 1992-ci il təvəllüdü, atası misirli, anası italyan olan müğənninin "Soldi" ("Pul") kompozisiyası tamaşaçıların səs çoxluğu qazanıb.

Müسابiqənin 24 iştirakçısının nəticələri yekunda interaktiv səsvermə ilə iki münəfiq heyətinin – jurnalist və fəxri peşəkar heyətin səsləri toplanaraq elan edilib. Amma RAI dövlət televiziyası ilə yayımlanan müسابiqəni zaldan izləyən tamaşaçıların reaksiyasından onların nəticə ilə razılaşmadıqları bəlli olub.

San-Remoda gənc istedadların müسابiqəsinin qalibi olmuş Ultimo ikinci yeri tutub. Üçüncü yeri isə pop-opera janrında pükələşən Il Volo trioşu qazanıb. Trio bir neçə il bundan əvvəl San-Remonun qalibi olub.

Tənqidçilərin dəyərləndirməsinə görə, indiki festival daha çox rep kimi yeni elementlərin daxil olduğu müsair mahnısının təqdimatı ilə yadda qalıb. Lakin bununla yanaşı, ənənəvi lirilik və melodikli qorunub saxlanılır. Festivalın bədii rəhbəri və aparıcısı – müğənni və teleaparıcısı Klaudio Balioni özü də müسابiqənin qonaqları ilə duetlər ifa edib.

"Eurovision" mahnı müسابiqəsinin prototipi olan San-Remo festivalı 1951-ci ildən təşkil edilib. Müسابiqənin qalibi İtaliyanı "Eurovision" yarışmasında təmsil edir.

Fevralın 10-dan 11-nə keçən gecə incəsənət aləminin iki nüfuzlu müسابiqəsinin – BAFTA kino mükafatının və "Qremmi" musiqi mükafatının növbəti qalibləri elan edilib.

Britaniya Film və Televiziya Sənətləri Akademiyası – BAFTA mükafatının 72-ci mövzusunda əsas nominasiyalardan üzrə qaliblər adlan Londonda açıqlanıb.

Meksikalı rejissor Alfonso Kuaronun ekranlaşdırdığı "Roma" dramı "Ən yaxşı film" kateqoriyasında birinci olub. Bundan əlavə, Kuaron "Ən yaxşı rejissor işi" nominasiyası üzrə də qalib gəlib.

Ən yaxşı Britaniya filmi kimi mükafatı rejissor Yorqos Lantimosun lentə aldığı "Səvimli" tarixi filmi qazanıb. Filmdəki rollarına görə aktrissalar Filippa Kolman və Reyçel Vays "Ən yaxşı qadın rol" və "ikinci planda ən yaxşı qadın rol" nominasiyalarında qalib gəliblər.

Mükafatın "Ən yaxşı kişi rol" nominasiyasını "Bohem rəposidiyası" biqrafik filmində Fredi Merkurini canlandıran Rami Məlek qazanıb.

Londonda BAFTA, Los-Ancelesdə "Qremmi"...

ABŞ-ın Los-Anceles şəhərində isə 61-ci "Qremmi" mükafatının təqdimatına mərasimi keçirilib.

Amerika Sənət və Səsyazma Akademiyasının mükafatlarının qalibləri CBS telekanalında canlı yayımlanan mərasimdə elan olunub.

"This is America" bəstəsi "İlin mahnısı" nominasiyasında "Qremmi" mükafatına layiq görüldü. Mahni "Childish Gambino" kimi tanınan amerikalı Donald

Qlover tərəfindən ifa olunur. Bu nominasiyada mükafat kompozisiya müəllifinə də təqdim olunur. Bu, Donald Qloverlə yanaşı, isveçli bəstəkar Lüdviq Qörənsen və daha çox Yang Taq kimi tanınan amerikalı Ceffri Lamar Uilyamsdır.

Mükafatın "Ən yaxşı albom" nominasiyasının qalibi amerikalı Keyzi Masqreyvs "Golden Hour" albomu olub.

İLONA

80 illik maşına 16,7 milyon avro

1939-cu ildə istehsal olunan nadir "Alfa Romeo 8C 2900 B Touring Berlinetta" avtomobili Parisdə keçirilən nadir avtomobillər hərəcatında 16,7 milyon avroya satılıb.

Amerikalı kolleksiyapçının satın aldığı avtomobil ala vəziyyətə alub və istehsal edildiyi vaxtdan indiyədək cəmi 65 min kilometr məsafə qət edib.

"Artcurial" satış evi tərəfindən təşkil olunan "Retromobile" sərgisində ümumilikdə 150 avtomobil nümayiş edilib. Onların arasında 1953-cü ildə istehsal edilən "Maserati", 1960-ci illərin "Ferrari", 1962-ci ilin "Aston Martin" avtomobilləri və bir sıra başqa bahalı avtomobillər yer alıb.

Qeyd edək ki, "Alfa Romeo 8C 2900 B Touring Berlinetta" avtomobilindən cəmi 50 ədəd istehsal edilmişə də, onlardan yalnız 5-i dövrümüzdə qədar gəlib çatıb.

Corc Oruellin essesi

73 il sonra üzrxahlıqla dərc edilib

Britaniya Şurası (British Council) 73 il sonra İngilis yazıçısı Corc Oruellədən üzrə istəyib və onun "İngilis kulinariyasının müdafiəsi üçün" essəsini, nəhayət, dərc edib. Şura bu esseni müəlliflə 1946-cı ildə özü sifariş edibmiş, lakin sonra qərarını dəyişib. Ədəbi deyilərlər ki, esseni dərc etmək gözləşilirdi, çünki Böyük Britaniya vətəndaşları İkinci Dünya müharibəsinin açıq günlərini hələ unutmayıblar.

Məşhur "1984" və "Ağıl" romanlarının müəllifinin essesi uzun illərdən sonra oxuculara çatıb. Əsər Oruell Fondunun icazəsi ilə tam həcmdə Britaniya Şurasının saytında yerləşdirilib.

Yazıçı əsərdə Britaniya adaları üçün tipik olan pəhrizdən atəfərlə yazıb. O, britaniyalıların mətbəxi barədə mülahizə yürüdərk, bu və ya digər bəlgə üçün ənənəvi olan yeməklər üzərində atəfərlə dayanır, Avropadan gələn hər hansı kulinariya yeniliyini bir kənara qoyur. Oruell hətta essensində pəhrizli Valiyyə qrenkləri, Yorkşir pudingi, patkali piroq, qağmaqlı tort, Milad pudingi kimi məşhur yeməklərin atəfərlə reseptlərini təqdim edib. Tərkibində çoxlu şəkər və su olan portağallı marmelad reseptinin altında isə əlyazması ilə "Pis reseptdir!" sözlərini yazıb.

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

MƏDƏNİYYƏT

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Baş redaktor: Vüqar Əliyev

Ünvan: AZ 1012, Moskva pr. 1D, Dövlət Film Fondu, 5-ci mərtəbə

Telefon: (012) 431-57-72 (redaktor) 530-34-38 (məsul katib) 430-16-79 (müxbirlər) 511-76-04 (mühasibatlıq, yayım)

E-mail: qazet@medeniyyet.az

Lisensiya № AB 022279

İndeks: 0187

"Mədəniyyət" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb səhifələnilib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunub.

Tiraj: 5245

Sifariş: 564

Buraxılışa məsul: Fərid Yünisli

Yazılardakı faktlara görə müəllifin cavabdehdir.

Qəzetdə AZƏRTAC-ın materiallarından da istifadə edilib.